ہڑدے ئی تلار نوشکے

ABC Certified

Phone: 081-2827824

Fax 081-2827825

دوشنبے یکم دسمبر 2025ء | 09جمادی الثانی 1447ھ | پنہ غاک:04 | سال:21 | تاک 140

براہوئی زبان اٹ شینک مروک آاولیکو ہڑدے ئی اخبار

نہاد:05روپئ

www.talarbrahui.com | http://www.facebook.com/talarpub | talarpub@gmail.com

2 ادیب نا منصب ..... شونگال

2 براہوئی بولی ٹی ناول نگاری ..... نازابا بکی

3 ہتم بس

اسحاق ڈار/بدر عبدالعاطی

پاکستان و مصرانا کمکاری ناپین سوگوفریم ورک اسے آ کاریم کننگ آ امنا

ہڑتوم آ ملک آ تانیام اٹ تین پہ تینی شریداری ناپوسکن ءُوارخواہی ہم پٹ آ امنائی

پاکستان مصراتون زرگزران نا اہم انگانشج آ تا نمائندگی والا 250 کاروباری ادارہ غا تا جم اٹولڑاس شیئر کیک، ساڑی دورہ و مذاکرات پاک مصر تعلقداری تا سوگوی ءِ دوارہ پیدوار کرینے، اسحاق ڈار

ہڑتوم آ ملک آ تا اسیجائی کوشست آ تیان پک مسنے کہ ایلمی تعلدار یک مریس مُدی ءُ، نن دہشت گردی وشدت پسندی نا برخلاف پاکستان تون یکجہتی کینہ، اوڑتون سلوک اُن، بدر عبدالعاطی۔ اوار پریس کانفرنس

اسلام آباد (آن لائن) پاکستان و مصر کمکاری ناپین منظم فریم ورک آ کاریم کننگ وشریداری ناپوسکن ءُوارخواہی پنگ آ امنا کرینو نائب وزیراعظم و وزیرخارجہ اسحاق ڈار پارینے کہ امیت ءِ کہ دادورہ ہڑتوم آ ملک آ تانیام اٹ عملی کمکاری ناپوسکن آ وارخواہی تا دَرءِ ملک۔ اسحٹق ڈار پڑو کرے کہ ہڑتوم آ ملک آ تا کڑمب تعلقداری ومہرءِ مون آ تخسانن پک کرین کہ پاکسان مصر اتون ملک انا زرگزران نا اہم بشخ آ تا نمائندگی کروک 250 کاروباری ادارہ غا تا جم لڑ ءِ شیئر کیک۔ مصر نا وزیر خارجہ بدر عبد العاطی تینا بیان اٹ پاکستان ءِ تینا ارٹمیکو اُرا گوندسا داسہ نا دہشتگرد جلہو آ تے ٹی انسانی جان تانسخان آ است ہسونی کرے و پارے کہ نن دہشت گردی و شدت پسندی نا برخلاف پاکستان تون پورو یکجہتی اٹ سلوک اُن۔ یک شنبے نادے بزکو کہولی مذاکرات آن پد اسیجا پریس کانفرنس آن تران کرسا نائب وزیراعظم و وزیرخارجہ اسحاق ڈار پارے کہ پاکستان تین پہ تینی تعقلداری تے شون تنگ کن مصراتون 250 کاروباری ادارہ غا تا لڑ ءِشیئر کیک' مصری وزیراعظم بدر عبدالعاطی 2 دے ئی سرکاری دورہ غا اسلام آباد آ سر مس۔ اسیجا پریس کانفرنس آن تران کرسا اسحٹق ڈار پارے کہ بدر عبدالعاطی ناپاکستان نادورہ و مصر انا ایلمی تعلقداری تا بھلا وخت انا سنگتی نا درشانی ءِ کیک۔ اسحاق ڈار پارے کہ اینو مروک ہیت وگپ پاکستان مصر تعلقداری تا سوگوی ءِ دوارہ پاش کیک و ہڑتوم آ اسیجائی کوشست آ تا درشانی ءِ کیک کہ سیاسی اقتصادی' دفاعی' ربیدگی والسی تعلقداری تا بشخ آ تے ٹی کمکاری ءِ پین ودفنگے۔ ڈپٹی وزیراعظم پارے کہ ہڑتوم آ راہشونک تانیام اٹ کمکاری ناپین منظم فریم ورک آ کاریم کننگ وشریداری ناپوسکن ءُوارخواہی پنگ آ امنا کرینو نے اومیت ارے کہ دادورہ ہڑتوم آ ملک آ تانیام اٹ عملی کمکاری ناپوسکن آ وارخواہی تا دَرءِ ملک۔ اسحٹق ڈار پارے کہ او بدر عبدالعاطی تون اینو کاروبار نا بابت ہیت وگپ اٹ خاص چکارتسن کہ ہراوڑ ہڑتوم آ ملک آ تا ءِ دا رد اٹ درمان نا فراوانی ءِ پک کننگ' پوسکن آ آ سراتی تے تینائی کننگ وراجی کہول آ تین پہ تینی کمکاری ءِ ودفسا کل تیہ غا تسکان سرمننگ آن السی کہول آ دا ناجوڑی نا کنڈ آ ردعمل ءِ بدل کننگ مریک۔ حکومت ہراڑے جانجوڑی نا نظام ءِ جوان و فائدہ ءِ ودفنگ و السی اسکان دادے سرکننگ آ چکار کننگ اٹی ءِ ہموڑے اچ آئی وی آن زہمی بندغ آ تا توار آ چکار کننگ ہم المی ءِ۔ جانجوڑی نا رکھ بنداوی شاری حق آ تے ٹی اوار ءِ۔

شہباز شریف

السی جان دراخی کن ایڈز کون آ بھلا گرٹی تے چٹفوئی تمک

حکومتی چکار جان دراخی نظام ءِ کاریمی و فائدہ ئی کننگ تون اوار السی اسکان اونا رسیفنگ ءِ پک کننگ آ ہم ارے

ناچوڑ آ ناجوڑی آن رکھ انا کلھو ءِ کل اسکان سرکننگ، وزیراعظم نا ایڈز انا جہانی دے آ کلھو

اسلام آباد (آن لائن) وزیراعظم محمد شہباز شریف ایڈز انا جہانی دے آ پاکستان جہانی دنیا تون پہی تواراٹ تینا ارادہ نا دوارگی ءِ کرسا پارینے کہ السی جانجوڑی کن ایڈز کون آ بھلا گرٹی تے چٹفنہ' و دا ناجوڑی نا برخلاف رکھ ءِ کل آن اسکان سرکننگ' داسل دادے ءِ اڑاند آ تیان ایپار مننگ وایڈز انا کنڈ آ برتاؤ ءِ بدل کننگ نا سرحال نا رداٹ اڈ تننگ انگ ءِ۔ داسرحال پوسکن بش مروک مشکل آ تون پوسکن آ عزم اتون اوار مون تننگ نا اہمیت ءِ پاش کیک و یات ترفک کہ اڑاند' ناجوڑی' مشکل وراجی بے بربیری آن پد ہم کل شاری تا جانجوڑی وعزت وشرف انا رکھ اکن نا عزم بایدے نزور مف۔ ایچ آئی وی نا دَین ہراڑے مچ آ دنیاٹی جانجوڑی نا نظام نا فائدہ و کاریمی کارکرڈ نا امتحان ءِ ہلنگ اٹی ءِ ہموڑے دانے دا ناجوڑی تون مون تننگ و جانجوڑی نظام ءِ پین کاریمی کننگ کن جامع حکمت عملی بنگ نایات ہم ترفک۔ دا ناجوڑی نا کنڈ آ السی ردعمل وردیہ ءِ بدل کننگ بھارالمی

وزیراعلیٰ میر سرفراز بگٹی

بھٹو پاکستانی سیاست ءِ بند کمرہ غاتیان کشا السں اٹ ایس

قائدعوام شیفکو تیہ کن جہد کرے، ہموفتا واکداری اٹ پاکستان پیپلز پارٹی ءِ اسہ السی جماعت اس جوڑ کرے

سریاب روڈ نا شہید ذوالفقار علی بھٹو نا تاریخی اُراءِ شہید خلیل سمالانی نا باوہ ءِ تننگک، دود آن تران

کوئٹہ (خ ن) وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی پارینے کہ شہید ذوالفقار علی بھٹو پاکستانی سیاست ءِ بند کمرہ غتیان کشا السں اٹ ایس وحقی معنہ اٹ السی سیاست نا بنداو ءِ تنخا' او مدام پاکستان نا غریب، مزور' مظلوم تیہ کن جہد کرے و ہموفتا طاقت پاکستان پیپلز پارٹی ءِ اسہ السی' نظریاتی و قومی جماعت اس جوڑ کرے۔ دا خیال آ تا درشانی ءِ او یک شنبے نادے پاکستان پیپلز پارٹی نا 58 می یوم تاسیس نا دود آن تران کرسا کرے۔ داوخت آ پاکستان پیپلز پارٹی نا صوبائی صدر سردار عمر گورگیج، جنرل سیکرٹری ربانی کاکڑ تون اوار بنجائی وصوبائی سرکڑدہ' صوبائی وزیر وصوبائی اسمبلی نا باسک آ ک ساڑی نسر۔ وزیراعلیٰ میر سرفراز بگٹی پارے کہ اسہ وخت اس کس ہراتم سیاست بیرہ ڈرائنگ روم اسکان کچ اٹ کس ولے شہید ذوالفقار علی بھٹو دادے السی جوڑ کرے' السں ءِ واکدار کرے و پاکستان ءِ نزور مفروک جوڑ کننگ کن ہمو تاریخی گام گچ آتے کرے ہرافتا سوب آن اینو پاکستان سوگوا ٹیمی قوت نا وڑ اٹ سلوک ءِ۔ زوت آ تیت بھارتی بیدادی آ فیلڈ مارشل نادیلری آ کماشی ٹی پاک فوج انا ورندی کا رروائی دا ہمو جیرتی فیصلہ غا تا ردوریسہ ءِ ہرانا بنداو ءِ بھٹو شہید تنخا' او پارے کہ شہید گودی بینظیر بھٹو میزائل ٹیکنالوجی ناپڑ اٹ ہمو مزل نا نشان ءِ تنخا ہرا پاکستان نا دفاع ءِ پین سوگو کرے۔ دہشت گردی نا برخلاف ہرا جیرت و پیدوار موقف نا بناءِ او کرے او نادرو راینو اسکان پین جماعت اسے ٹی خنتلپک۔ وزیراعلیٰ پارے کہ

پیپلز پارٹی نا جہد پاکستان اٹی جمہوریت ءِ سوگو کرے، صدر آصف زرداری

اسلام آباد (آن لائن) صدر مملکت آصف علی زرداری ذوالفقار علی بھٹو شہید و بینظیر بھٹو ءِ خراجِ عقیدت پیش کرسا پارینے کہ پیپلز پارٹی نا جہد پاکستان اٹ جمہوریت ءِ سوگو کرے' آمریت نا برخلاف والسی حق آتا بحالی پارٹی نا تاریخی کاریم ءِ۔ 1973ء نا امنائی آئین بھٹو شہید نا تاریخی ءُ ٹیکی اسے' صدر مملکت آصف علی زرداری پاکستان پیپلز پارٹی نا 58 می یوم تاسیس آ کلھواٹ پارے کہ بنجانا سوگوی وقومی یکجہتی ٹی پیپلز پارٹی نا بھلو کڑ دار اسے' گلگت بلتستان آزاد کشمیر اٹ اصلاحات پیپلز پارٹی نا اہم ءُ کارنامہ ءُ ملک انا ایٹمی پروگرام نا بنداو' پیپلز پارٹی تنخا' صدر پارے کہ ڈغار' مزور' تعلیم وراجی انصاف نا تاریخی اصلاحات آ ک پیپلز پارٹی نا ءُ ایم آر ڈی و اے آر ڈی اسکان، پیپلز پارٹی جمہوری ارتقانا جوڑ کروک مسنے' چارٹر آف ڈیموکریسی و 18 می ترمیم، پیپلز پارٹی نا جمہوری میراث ءِ نیشنل ایکشن پلان اٹ پیپلز پارٹی نا اواری اہم ءِ۔

وزیر داخلہ محسن نقوی نا اسلام آباد نا 3 میگا پراجیکٹس نا دورہ

اسلام آباد (آن لائن) بنجائی دارالحکومت اسلام آباد نا 3 میگا السی ڈٹ پورومننگ آن خوک ءُ ٹی چوک فلائی اوور، شاہین چوک انڈر پاس و فیض آباد انٹرچینج ری ماڈلنگ پراجیکٹس آ کاریم ءِ ترند کننگے' داہابت بنجائی وزیر داخلہ محسن نقوی ٹی چوک فلائی اوور، شاہین چوک انڈر پاس و فیض آباد انٹرچینج پراجیکٹس نا دورہ ءِ کرسا ہرمسٹ آ ڈٹ آ تیا پیش رفت نا جاچ ءِ ہلک و برجا تعمیراتی سرجز آ تے ہُرا۔ او ہرمسٹ آ ڈٹ آ تا شوندارکی کاریم تیا پیش رفت آ است جی نادرشانی کرے و فیض آباد انٹرچینج آ ٹریفک روانی ءِ پین جوان کننگ کن لوپ ون ولوپ ٹو ءِ مسہ لین کننگ ناپارت کرے۔ محسن نقوی پراجیکٹ آ تا زیبائی ءِ ودفنگ کن ہڑتوم آ کنڈ آن لینڈ اسکیپنگ و لائٹ خلنگ ناپارت ہم کرے۔ داوخت آ بنجائی وزیر داخلہ محسن نقوی پارے کہ ڈٹ آ تے زوت آن زوت پورو کننگ کن کل وسیلہ غاتے کاریم اٹ اتنگے۔ پراجیکٹ آ تا پورو مننگ آن ٹریفک روانی ٹی نمان کچینی بریک۔

بخت محمد کاکڑ نا کماشی ٹی پارٹی نا 58 می دے نارداٹ ریلی

کوئٹہ (خ ن) پاکستان پیپلز پارٹی نا 58 می دے انا وخت آ صوبائی جانجوڑی وزیر و پیپلز پارٹی نا راہشون بخت محمد کاکڑ نا کماشی ٹی اسہ شانی وجم و جوش آن شُپ ریلی اس اڈ تننگا، ہراٹی سدآ کارندہ غاک بشخ ہلکر۔ ریلی نواں کلی آن بنا کرے، وایوب اسٹیڈیم اسکان سرمس۔ ہراڑے بنجائی پروگرام نوری نصیر خان ہال اٹی اڈ ہلک، کارندہ غا تا بھلوکچ اس ساڑی ئس۔

27 می آئینی ترمیم آ انسانی حق کمشنر نا بیان راستی ناڈیک اف' دفتر خارجہ

اسلام آباد (آن لائن) پاکستان اقوام متحدہ نا انسانی حق کمشنر نا بیان ءِ مسترد کرسا پارینے کہ 27 می آئینی ترمیم آ بیان راستی ناڈیک ءِ تفک۔ دفتر خارجہ نا ترجمان نارد اٹ پارلیمان آن دوچ کیشتری اٹ منظور مروک 27 می آئینی ترمیم نا بابت سٹی آ بیان تیا نا گڑتیک اریہ۔ او پارے کہ کل جمہوریت آ تیا نبارا ایلو کا نودسازی تون اوار آئینی ترمیم ہم پاکستان نا السں ناگچین کروک نمائندہ غا تا واکداری ءِ۔ 27 می آئینی ترمیم نامننگ آن آئین پاکستان اٹ نوشتہ جوان وڑ وڈول آ عمل کنتگا۔ ترجمان پارے کہ پاکستان تینا آئین نارداٹ انسانی حق' بنداوی آ جوئی و سفارتی تعلقداری تا ستاءِ کیک ہرا جنگ بندی ءِ برجا تحنگ و فلسطینی السں ناحق آ تا رکھ اکن کننگ انگ ءِ۔ اومستی پارے کہ پاکستان مصر ءِ مسلمان دنیا ٹی اہم شریدار ناوڑ اٹ ہُرک و ہر کہول آ برجا تعلقداری تا اومیت کیک۔ ہڑتوم آ وزیر خارجہ غاک بھارت نا کوزہ کروک کشمیر، اوغانستان وکشیر الجہتی فورم تیا کمکاری آ ہم گپ وتر ان کرے۔ داوخت آ مصرانا وزیر خارجہ بدر عبدالعاطی تینا بیان اٹ پاکستان ءِ تینا ارٹمیکو اُرا گوندسا داسہ نا دہشت گرد جلہو آ تے ٹی مروک انسانی جانی نسخان تیا ہڑزخواہی کرے و پارے کہ نن دہشت گردی و شدت پسندی نا برخلاف پاکستان تون پورو یکجہتی اٹ سلوک ءِ۔

.....اسلام آباد' صدر مملکت آصف علی زرداری تون ڈاکٹر بابر احمد نا کماشی ٹی ڈل اوڑ دہی کننگ اٹی ءِ

عطاء اللہ تارڑ

ملک اٹی تالان کروک ہوکاک سجفوک سازش اسے نا بشخ ءُ

پی ٹی آئی نا ملک دشمن آ تون اواری بے پڑدہ مسنے، وزیراعلیٰ جیل انا پیشن آ نعرہ خلنگ کن بریک، پراسیکیوشن نا سپیلنگ بفک تے

خیبر پختونخوا حکومت بے سہب مسنے، نان کسٹم پیڈ گاڈیک رجسٹرڈ مریتو قومی خزانہ ٹی 800 ارب روپئ ہنگ کیرہ، میڈیا تون ہیت وگپ

لاہور (آن لائن) حوالکاری وشینکاری نا بنجائی وزیر عطاء اللہ تارڑ پارینے کہ ملک اٹ تالان کروک غوغاک منظم سازش ناشخ اسے ءُ پی ٹی آئی نا ملک دشمن آ تون اواری بے پردہ مسنے' خیبر پختونخوا اٹی دہشت گردی ناچار ہزار آن زیات کیس آ ڈوہ ہیٹ مننگ کتنے' وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا اڈیالہ جیل انا پیشن آ نعرہ خلنگ کن بریک ولے پراسیکیوشن نا اسپیلنگ بفک تے' خیبر پختونخوا حکومت بے سہب' کارکڑد تے صفر ءِ ہموڑے پولیٹیکل ٹیرر کرائم ٹیکسس ءِ اگہ نان کسٹم پیڈ گاڈیک رجسٹرڈ مریتو قومی خزانہ ٹی 800 ارب روپئ اسکان ہنگ کیک' اسلام آباد اٹ جی الیون کچہری جلہو اٹ اوغانستان پورو وڑ اٹ زموار ءِ خودکش بمبار و ہینڈلر نا ٹرینگ اوغانستان اٹ مس' انڈین چینل تیا پاکستان نا برخلاف پروپیگنڈہ کننگ آن بیدس پین چ کننگ کپسہ۔ 9 مئی ناڈٹ بندی کروک ولکمکار آ ک کا نودنا مون آ سلٹنگرہ۔ میڈیا تون ہیت کرسا حوالکاری وزیر عطاء اللہ تارڑ پارے کہ ڈی جی آئی ایس پی آ رسینئر صحافی مزور' نیاڑی واقلیت آ تا توار مسنے۔ او پارے کہ قائدعوام آن شہید بینظیر بھٹو اسکان پیپلز پارٹی تاریخی جہد و بے درور قربانی تسنے۔ چیئرمین پیپلز پارٹی پارینے کہ قائدعوام اس ءِ واکدار جوڑ کننگ کن تو ار چست کرے و شہید بی بی جمہوریت کن بے درور جہد کرینے۔

تانکہ بے انصافی وغریبی ارے جہد برجا سلک، بلاول بھٹو

کراچی (آن لائن) چیئرمین پاکستان پیپلز پارٹی بلاول بھٹو زرداری پارینے کہ یوم تاسیس جمہوریت وراجی انصاف نا جہد آن ودی مروک السی تحریک ناجشن ءِ۔ پیپلز پارٹی نا 58 می یوم تاسیس آ تینا کلھواٹ بلاول بھٹو پارے کہ پیپلز پارٹی مدام مظلوم آ تیکن جہد کرینے' پیپلز پارٹی غریب، محروم تیہ' بزغر' کوئٹہ نا سریاب روڈ آ ساڑی شہید ذوالفقار علی بھٹو نا تاریخی اُرا ہراڑا اسہ سرکاری محکمہ اس کوزہ کریس' صوبائی حکومت اودے پدی بلکنے' صدر مملکت آصف علی زرداری آن ہمو اُراءِ پارٹی نا اسہ شہید کارندہ سے ناپن آ کننگ نا موکل خواہسن ہرادے منظور کنتگا نے' ہرادے شہید خلیل احمد سمالانی نا خاہوت ءِ تنگ انگ ءِ ہراڑے اونا لمہ جیجا رہینگک۔ پاکستان پیپلز پارٹی ہمواسٹ انگا جماعت ءِ ہراپاش آن پاش دہشت گردی ءِ ہکل تس و تیان کارندہ غا تا قربانی تیان پد ہم پدی متو۔

گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی ءِ بدل کننگ نا گمان

پشاور (مانیٹرنگ ڈیسک) گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی ءِ بدل کننگ نا گمان کننگ انگ ءِ۔ حوالی نا رد اٹ پوسکن آ گورنر خیبر پختونخوا کن 5 پن تجنگ انگ ءِ۔ سجفوک پن تے ٹی 3 سیاسی شخصیت و 2 مسکوہی فوجی افسر اوار ءُ۔ حوالی نارد اٹ سیاسی شخصیت آ تے ٹی امیر حیدر خان ہوتی، آ فتاب شیر پاؤ پرویز خٹک نا پن آ تجنگ انگ ءُ حوالی نارد اٹ لیفٹیننٹ جنرل (ر) خالد ربانی و لیفٹیننٹ جنرل (ر) غیور محمود نا پن آ ہم گورنر کے پی کن تجنگ انگ ءُ لیفٹیننٹ جنرل (ر) غیور محمود مسکوہی آ جی ایف سی ہم مسنے وخت اس کہ لیفٹیننٹ جنرل (ر) خالد ربانی مسکوہی کور کمانڈر پشاور مسنے۔

پرسجوئی کمامدار

ایف سی ہیڈ کوارٹرز خودکش دھماکہ، ہرمسٹ جلہو گیر آک اوغان نسر

پرسجوئی ٹیم کمکار آ تا پدرندءِ خلنگ اٹی ءِ، جلہو نا دے خودکش جلہو گیر آک ہچ ءُ موبائل فون اس کاریم اٹ انتو

دھماکہ نا بابت داتم اسکان سدآن زیات شکبر بندغ آن پرسجو نا کاریم ءِ پورو کنتگا نے، حوالکار

پشاور (آن لائن) پشاور اٹ فیڈرل کانسٹیلری (ایف سی) ہیڈ کوارٹر آ مروک خودکش دھماکہ غا تا بابت جاست پاست ءِ جاری کننگا' پرسجوئی کمامدار آ تا رداٹ نادرا ایف سی ہیڈ کوارٹر آ جلہو کروک ہرمسٹ آ جلہو کروک آ تا اوغان شاری منتگ ءِ پک کرینے' ولے نادرا ءِ جلہو کروک آ تا پورو معلومداری اسکان رسینکتنے۔ کمامدار آ تا رد اٹ دھماکہ نا بابت داوخت اسکان سَد آن زیات شکبر بندغ آن پرسجو کنتگا نے جلہو کروک آ تا رحمان بابا قبرستان آن فیڈرل کانسٹیلری ہیڈ کوارٹر اسکان ہنگ نا فوٹیج ہم دوئی کنتگا نے' کمامدار آ ک مستی پاریکہ پرسجوئی ٹیم کمکار ءِ ہم پنگ اٹی ءِ جلہو نادے آ خودکش جلہو کروک آ تون موبائل فون الو۔ یات سلے کہ 24 نومبر آ فیڈرل کانسٹیلری (ایف سی) ہیڈ کوارٹرز اٹ خودکش دھماکہ موسس' ہراٹی 3 ایف سی کارندہ شہید وخت اس کہ ہرمسٹ آ جلہو کروک آ ک خلنگا سر۔ پولیس فیڈرل کانسٹیلری ہیڈ کوارٹرز پشاور آ دہشت گرد آ تا جلہو نا مقدمہ ءِ سی ٹی ڈی ٹی درج کریس۔ پولیس نارداٹ مقدمہ دہشت گردی نا نک آ تا رداٹ نادرست دہشتگرد آ تا برخلاف ہندی ایس ایچ او عبداللہ جلال نا مدعیت اٹ درج کنتگا۔ ایف آئی آر نا متن نارداٹ دہشت گرد آ ک ملکی سلایت و سرکاری میرات ءِ نسخان رسیفیر۔ مسہ موٹر سائیکل سوار دہشت گرد ایف سی ہیڈ کوارٹر آ جلہو گیر' اسہ جلہو گیر اس گیٹ آ تے دھاکہ ٹی ترخے' اِرا جلہو کروک سم کاری کرسا تہتی پترینگار' واقعہ نا ہند آن 27 آن زیات خول دوئی مس' پولیس نارداٹ ایف سی ہیڈ کوارٹر آ مسہ دہشت گرد جلہو کریر ہرانا سوب آن مسہ ورنا شہید و یا نزدہ ٹھبی مسوسر چار ہزار مقدمہ غاتے ٹے تو ڈوہ ہم بیٹ مننگ کتنے۔ داگرتی نا سوب ءِ کہ نئے لیگل ریفارمز تیار مس نئے پراسیکیوشن ناسسٹم جوڑ کنتگا۔ دوانزدہ ونیم سال اٹ پی ٹی آئی نا حکومت نان کسٹم پیڈ گاڈی تے تو تنگ کتو' نان کسٹم پیڈ گاڈی تا سوب آن قومی خزانہ ءِ ارب آ تا نسخان مننگ اٹی ءِ' دانا اسہ سوب اس پولیٹیکل ٹیرر کرائم نیکسس ءِ' سیاسی بندغ آ تا کریمنلز و دہشتگرد آ تا اواری ریفارمز مننگ کن الیپک۔ حوالکاری وزیر پارے کہ خیبر پختونخوا دینا نا اسٹ انگا صوبہ ءِ ہراڑے ہزار آ تا پچ اٹ نان کسٹم پیڈ گاڈیک چلینگہ' خیبر پختونخوا ٹی ضلعی انتظامیہ داموکل ایتنک کہ گاڈی تیا این سی پی ناپلیٹ خلسا چلینگے۔ منہ سال مست بشام ناحساس انگا واقعہ ٹی ہم نان کسٹم پیڈ گاڈی کاریم اٹ انتگا' نان کسٹم پیڈ گاڈی تے چیک کننگ فوج انا آخا صوبائی حکومت ناکاریم ءِ۔

ڈی سی کوئٹہ نا کماشی ٹی سورک کمپین نا جاچ دیوان

کوئٹہ (خ ن) ڈپٹی کمشنر کوئٹہ مہراللہ بادینی نا کماشی ٹی سورک/ترینزک کمپین نا 13 می دے کورینج نا جاچ دیوان اڈ ہلک، دیوان اٹی جانجوڑی محکمہ نا افسر، اسسٹنٹ کمشنر آ ک، ڈسٹرکٹ ہیلتھ ٹیم، ونیشنل و پرووِنشل ای او سی نا نمائندہ غاک بشخ ہلکر، دیوان اٹی مچ آ ضلع ٹی برجا کمپین نا ہڑدے ئی کارکڑد، چنا تا کورینج ٹیم تا فیلڈ سرجز و مون تروک ویل آ تا سرجم جاچ پیش کنتگا۔ داوخت آ ڈپٹی کمشنر پارت کرے کہ کمپین نا ایلو دے تیٹی سد درسد ٹارگٹ کورینج ءِ امر کہ مرے پک کنتگے، وخت اس کہ فیلڈ ٹیم تا مانیٹرنگ ءِ پین کاریمی جوڑ کننگ آ چکار کنتگے۔

.....کوئٹہ' صوبائی محتسب بلوچستان علی احمد لہڑی، بنجائی زالبول زیارارتور محتسب فوزیہ وقار ءِ یا تگیری شیلڈ تننگ اٹی ءِ

.....کوئٹہ' وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی پاکستان پیپلز پارٹی نا 58 می یوم تاسیس نا دود آن تران کننگ اٹی ءِ

وزیر دفاع خواجہ آصف

چیف آف ڈیفنس فورسز نا نوٹیفکیشن نا کاریم بنا کرینے

نوٹیفکیشن کڑزوک وخت آ جاری کننگ، چیف آف ڈیفنس فورس نا بابت پین چکو چکو نا گیگ اف، بیان

غزہ ٹی جنگ بندی معاہدہ کنڈ ہلوک اسے، شیف خلنگ انگ ءِ تے، اسرائیل آ بایدے زورشاغنگے، ایکس آ کلھو

اسلام آباد (آن لائن/ مانیٹرنگ ڈیسک) وزیر دفاع خواجہ آصف پارینے کہ چیف آف ڈیفنس فورسز نا نوٹیفکیشن نا کاریم نا بنا مسنے' تینا بیان اٹ خواجہ آصف پارے کہ چیف آف ڈیفنس فورسز نا نوٹیفکیشن نا بابت چکو چکو کننگ انگ ءُ او پارے کہ چیف آف ڈیفنس فورسز انا نوٹیفکیشن کڑزوک وخت آ جاری کننگ۔ چیف آف ڈیفنس فورسز نا نوٹیفکیشن آ پین چکو چکو نا گیگ اف۔ خواجہ آصف مستی پارے کہ وزیراعظم شہباز شریف زوت وطن آ پدی بتگ اٹی ءِ۔ ایلو کنڈ آ وزیر دفاع خواجہ آصف پارینے کہ غزہ ٹی جنگ بندی معاہدہ ءِ کنڈ ہلوک گوندسا اوڑا تقنید کننگ انگ ءِ انتنے کہ اسرائیلی فوج جنگ بندی ناخلاف ورزی ءِ کننگ اٹی ءِ و فلسطینی تے خلنگ اٹی ءِ ہرافتے ٹی چناک ہم اوار ءُ۔ راجی رابطہ ناویب سائٹ ایکس آ خواجہ آصف تینا کلھو اٹ پارینے کہ 10 اکتوبر آ جنگ بندی نافذ مننگ آن پد کم آن کم 352 فلسطینی خلنگا نے جنگ انا بناغان دا وخت اسکان غزہ ٹی 70,000 آن زیات بندغ زوال مسنو۔ او پارے کہ شرم الشیخ اٹ دستخط کروک دا معاہدہ نا مسخت ڈیہہ اٹ سوگوی انگ کس' ولے اسرائیل نا کارروائیک دا معاہدہ غاعمل درآمد نا نیت آ سوچ چست کننگ اٹی ءُ۔ او پارے کہ ایمنسٹی انٹرنیشنل خہڑدار کرینے کہ اسرائیل نانسل کشی ناعمل چٹنے و جہانی برادری خاص وڑاٹ دیکی حکومت آ ک بایدے اسرائیل آ جہانی کانودنا رکھ خلنگ کن زورشاغر۔ وزیر دفاع خواجہ آصف مستی پارے کہ ہمو مسلمان ملک ہرافک معاہدہ ناخ تقی کریسر۔ ترکی، مصرو قطر ءِ برجا بیدادی ناسوب آن تینا موقف نا اولسر جاچ ہلنگ نا گرج مننگ کیک۔ ترکیہ صدر رجب طیب اردوان مہالو آن تینا گڑتی تے درشان کرینے۔

ہڈے تلار
talarpub@gmail.com
ایڈیٹر و پبلشر عبدالحفیظ الکریم پرنٹنگ پریس پٹیل باغ کوئٹہ غان شینک کرسا بیورو آفس 302 تھرڈ فلور یونیورسل کمپلیکس فیز 1 جناح روڈ کوئٹہ غان تالان کرے

یکم دسمبر 2025ء

ادیب نا منصب

براہوئی بولی نا بابت مدام دا ہیت مون آ بریک، و خاص وڑاٹ ادبی حلقہ غا تیٹ دا ہیت مریک کہ براہوئی بولی بھاز زیات شوندار ءُ بولی اسے، و بھاز جا گہ دا ہم پاننگ کہ براہوئی بولی ایلو شوندار انگا بولی تھون ہم کو پہ ءِ۔ راستکی تے مون آ تخنگے تو دا ہیت آک تیخین اٹ رد کنگر ہ۔ ولے حالیت دادے کہ داڑے کس اس دا ہیت آتے رد کرے تو اودے بولی نا دشمن گوندنگک۔ دا ہیت انا جا گہ غا اگہ دا سِتر آک دا وڑ مریر تو تیخین اٹ اوفتیا باور کنگ مریک ''براہوئی بولی شوندار آ بولی تھون ہم کو پہ منگ نا لائخی تخک''۔ ولے داڑ کن تینا نزوری تے امنا کرسا اوفتے ایسر کنگ کن نت دوخلوئی مریک۔ براہوئی بولی نا نوشت وخوان دا تم اسکان گیشتری ادبی حلقہ غا تسکان کچ اٹی ءِ، و بھاز کم لس بندغ آک دادے خوانگ کیرہ۔ البتہ دا کان مست مکتبہ درخانی نا کتاب آتے مدرسہ غا تیٹی خونوک آتسکان درستی راستی کرفنگا سس، و ہمے تم اگہ کس اس مدرسہ خوانا کہ تو فارسی تون اوار او براہوئی نوشت آتے ہم خوانگ کریکہ۔ وتخلیق نا عمل ولدا ہم بھاز کم اٹو کہیل اسے آ مرسا ہنانے۔ ادبی حلقہ غا تیٹی حالیت دادے کہ اگہ مشاعرہ اس مریک، یا سیمینار اس مریک، تو اوٹی بیرہ ہمو بندغ ساڑی مریک، ہرانا جند ءِ ہم نثر یا نظم اس بنفوئی مریک۔ دا ہیت پک ءِ کہ نوشتکار دا سکان لس بندغ ءِ تینے بنگ کن بیوس کنگ کتنے۔ وخت اس کہ شوندار آ زبان تا بابت ہیت مرے تو ہریانہ (انڈیا) ٹی مروک مشاعرہ سیٹی اِرا ہزار چار سَد بندغ ساڑی مسوسر، و دا مشاعرہ شام انا لفت بجہ غان بناء کرسا ننکان یا نزدہ بجہ غا الیسر مسوسس۔ وخت اس کہ دا مشاعرہ ٹی کلام بنفوک آ تا کچ بیرہ 12 ئس۔ ہندن ایلو دو نیم ہزار بندغ دا مشاعرہ ءِ بیرہ بنگ کن بسوسر۔ دا حوال آن پدا گہ نن تینا مشاعرہ غا تیا ہُرن تو حالیت دادے کہ شاعر آک ہم تینا کلام ءِ بنفنگ آن پد بھاز بے صبری نا گواچی مریرہ، وخت اس تو کیہی شاعر آک تینا کلام ءِ بنفسا پین تے خف تو ننگ ہم خواپسہ۔ و مجلس ءِ الرہ کارہ، دا حالیت ہم خننگانے کہ ہرا بندغ ءِ مشاعرہ نا خاص انگا مہمان یا کماشی تننگانے، او ہم دیوان ءِ نیمہ غا اِلانے ہنانے۔ دا حالیت آتیٹی شاعر و نوشتکار خواہک کہ اودے مچ آ راج شرف ایتے، ولے اونا جندانا رویہ بولی تون دادے کہ او داٹی مروک دیوان تے پورو آن پورو بنگ کن تیار اف۔ انت دانا سوب دا تو اف کہ مشاعرہ غا تیٹی دُن ءُ کلام مونی بفک، ہرا فتے بنگ کن بھلو گونشت اس مچ مرے، و اگہ دا کساس ءِ امنا کتنگے تو گڑا دا ہیت آن بایدے خار دننگپ کہ نناادب السی ادب اس متنگ کتنے۔

پروفیسر نور پور مکھن والا

.....سید محبوب شاہ.....

پروفیسر شعیب دفتر اٹ چاہ انا بندوبست ءِ داوڑ کریس، او سہب اتون دفتر آہنگ تون چیڑ اسی ءِ پاریکہ۔ چاد ان ءِ دیر آن پر کر، ولد الارایت تے، اوڑان پد تر ماس اٹ شاغ تے۔ اگہ خاص ءِ مہمان اس بسک، تو اوڑان سوج کر کہ چاہ کنیہ؟ اگہ مہمان راضی مس، تو ارّف کہ اٹ چیچ بورہ شاو نا کوپ اٹ؟ امبل پاریکہ اِرا چیچ تو چیچ تے ہندا خہ چنک ئس کہ دا چیچ اٹ اگہ چُک اسینا باٹی دیر شاغا سہ تو چک انا گٹ ہم او چیچ نا دیر تیٹی پالتو کہ۔ اسہ دے پروفیسر شعیب تون اونا گڑا س مہمان پنجاب یونیورسٹی آن بسوسر، و پروفیسر مہمان تے قہوہ چا اٹ شرف تسکہ تا کہ ناگمان شعیب صاحب نا لیب انڈنٹ قطب خان شعیب نا دفتر نا گور آن گدرینگا۔ شعیب صاحب قطب خان ءِ تو ار کرے۔ ارّفے ہرانگ کا سہ؟ قطب خان تر ند ءِ بند غ اس ئس، پارے صاحب ای ڈاکخانہ غا ہنگ اُٹ۔ شعیب پارے جوان مس پاریس ہلّ دا پنج روپئی ءِ، کن کن اسہ کڑوس لفافہ نا تمیں۔ خیال کیس پنج روپئی آن چار آنہ بچرہ، گیرام کپیس۔ قطب خان ڈاکخانہ غان لفافہ ءِ ہلک پنوک ء اَلو۔ ڈاکخانہ والا اک ایہن ہم چار آنہ یا شش آنہ ءِ پدی تفسہ۔ پارے چار آنہ اف۔ قطب خان لفافہ ءِ ایس شعیب صاحب نا ٹیبل آ تخا، پارے صاحب دانا امانت ءِ۔ شعیب صاحب لفافہ ءِ ہلنگ تون زو سوج کرے، پارے ہلہ کنا چار آنہ؟ قطب خان پارے صاحب ڈاکخانہ والا ڑتون پنوک ء اَلو۔ ہندا سوب آن چار آنہ ءِ تو۔ پروفیسر شعیب مہمان تا مون آ لفافہ ءِ قطب خان نا مون آ خسا، پارے اسہ دار چار آنہ ءِ ایت، ولدا لفافہ ءِ کنے آ مریف۔ قطب خان اسہ قبائلی و عزتی ء بندغ اس ئس۔ او تینا بے عزتی ءِ مہمان تا مون آ سگتو۔ جیب آن تینا 10 روپئی کشا صاحب نا مون آ خسا لفافہ ءِ ہر فے چار ٹکر کرسا صاحب نا ٹیبل آ چغل تس۔ پارے نئے ای نا نوکر اُٹ، نئے پین دیس کنے پاس۔ ای اسہ قبائلی ء بندغ اسے اُٹ۔ نور پور مکھن والا افٹ۔ کنے آخن تے کشسہ۔ پروفیسر ہُرا خدا خلک قطب خان ءِ پنجاب نا مہمان تا مون آ متکن آ پوتی تے پٹنگ ءِ۔ 10 روپئی ءِ جیب اٹ شاغا پارے قطب خان صاحب پرواس اف۔ نی ہُن یار غصہ کپہ۔ پروفیسر تینا مہمان تا مون آ بھاز نجالت مس۔ مہمانک ہم بش مسر۔ چھٹی نا وخت ئس۔ دفتر اٹ کس اَلو۔ صاحب قطب خان ءِ تو ار کرے، اودے پارے ناراض مفیس نی کنا ایلم اُس، ولے کنا اسہ ہیت اس جوان غور اٹ بن۔ ہیت چار آنہ نا اَلو ہیت اصول نا ءِ۔ سہب آن شام اسکان اگہ ای چار آنہ سہب اتو و چار آنہ بیگہ تون تندور والا ڑا اِلو، چار آنہ پالّ والا ڑا، چار آنہ بیدہ والا ڑا، چار آنہ پر چون والا ڑا، چار آنہ اخبار والا ڑا، چار آنہ ہڑدے بنگی ءِ ایتو، چار آنہ اسہ چنا ءِ، چار آنہ ایلو چنا ءِ زیات ایتو، تو دا کل اسٹ مرسا پنج روپئی جوڑ مریرہ۔ ہرا کہ کنا اسہ چنا سے نا ہنگ بنگ نا خرچ ءِ۔ قطب خان بھاز خار اٹی ئس، نی پا قبائلی ء جنگ اسے، و شعیب صاحب اُرا ٹی تا بمب اس چغل تسنے۔ خار اٹی پارے نم چار آنہ نا ہم بچت کنگ ءِ چارے، ن چار سَد اٹ بچت کنگ کپنہ۔ نی در و نور پور مکھن بہا کریسہ، بچت کرسا اینو پروفیسر اُس۔ نا باوہ نا نصیر آباد اٹ ہزار آ ایکڑک ڈغار ئسر، نے کون آ چندی بندغ آک نا میل ہیٹ و ڈگی تا مکھن تے بہا کریرہ، اینو ای نا دفتر اٹ نوکر اُٹ۔ شعیب صاحب قطب خان ءِ پارے انت کہ پاسہ پا مگہ خدا نا پن اٹ مکھن والا ہیت ءِ ہر جا گہ کپہ۔ قطب خان خار اٹی ئس، خار اٹ پیش تما۔ پروفیسر تین تو تینٹ پارے دا تو اسُل جاہل اسے۔ بے زار ءِ چار آنہ نا خواہنگ آن باٹی تے نور پور مکھن تو سنے۔ ہیت ہیت آ پانک نور پور مکھن۔ حالانکہ دا سہ تو ای پروفیسر اُٹ۔ خیرات کنا مہمان تا ہم خیال ءِ کتو۔ ہندا ڑتون پروفیسر شعیب آ اونا زئیفہ میڈم حمیرہ فون کرے، او دے پارے ہرا وخت کہ اُرا غا بسس تو چناتے کن انگور اتیں۔ چناتے وٹامن نا ضرورت ءِ۔ انگور اٹ وٹامن ارے۔ شعیب پارے ٹھیک ءِ۔ شعیب صاحب نا اسہ عادت اس بھاز خراب ئس، او ہرا وخت کہ میوہ ہلنگ کن ہنا کہ تو ہرا ریڑھی والا نا کل آن جوان ء میوہ ئسر، ہموڑا بسکہ سوج کریکہ۔ داٹھچی آ میوہ غا تا کلو اٹ آ ٹے؟ ہمودے انگور والا تینا کل انگور تے وختی بہا کریس۔ بیرہ مسہ سیر تخوک ئسر۔ انگور والا تینا خواری ءِ کم کنگ کن پروفیسر شعیب ءِ پارے صاحب دا کل انگور تا سٹی سودا ءِ خلش اڑزان ایتوہ تانے۔ شعیب صاحب ءِ نیم سیر اس ہلوئی ئس، است اٹ بھاز خوش مس کہ ایلو فتے تا فرج اٹ تخوہ۔ مچ ء ہفتہ اس ننے بس ء۔ پارے پا کل ءِ تا اٹ آ ایتسہ۔ انگور والا پارے چار سَد روپئی۔ پروفیسر پارے اسہ ہیت اسے کل اکن تا 50 روپئی ایتوہ نے۔ انگور والا خار اٹی بس ریڑی آن کل انگور تے نالی ٹی چپی کرے، پارے صاحب دا انگور تے نالی نا گواچی کیوہ، ولے نے تفرہ تا۔ شعیب شکی مس ریڑی والا تا نیام اٹ فریشان سلوک ئس۔ یونیورسٹی نا اسہ پین پروفیسر اس انور دانش شعیب صاحب ءِ ریڑی والا تا نیام اٹ فریشان خنا ارّفے صاحب خیر ءِ بیگہ تو انگور سودا کیسہ انت؟ شعیب پارے آخہ یار چنا تے کن انگور ضرورت ءِ، ولے انگور بھاز کپین ءِ۔ انور دانش او دے پارے کان نا انگور نا باغ ءِ، ای نے انگور نا کریٹ اس ایتوہ۔ شعیب صاحب ہندن خوش مس نی پا انور دانش انگور نا باغ ءِ پن آتے کرے۔ انور صاحب او دے باغ آن انگور نا کریٹ اس تس، انگور نا کریٹ ءِ تنگ آن پد پروفیسر میاں شعیب ہرازدے کہ انور دانش ءِ خنا کہ پاریکہ یار نی لاہور آ انتے بفیسہ؟ ہرا بندغ لاہور ءِ خنتے دن پا ودی متنے۔ یار بھلا چلہ ٹی لاہور نا بھاز جوان ء موسم اس مریک۔ نتا نما کل انا چھٹی ہم ارے، دا جار ضرور بریس۔ لاہور اٹ خذمت ءِ نا کین۔ انور دانش ہم دا جار چکر نا نیت اٹ لاہور آ ہنا، پروفیسر شعیب ءِ فون کرے۔ پارے ہڑدے لاہور لاہور کریسہ، ای و کنا منہ سنگت لاہور آ بسونن، و مزہ نا ہیت دادے نن لاہور نا ہوٹل اسیٹ رہینگنہ۔ شعیب صاحب ہوٹل آ بس۔ انور صاحب و اونا سنگت آتے شام انا ہوٹل اٹ مہمانی کرے، کہ شام انا نما ارغ کن تون مرو ءِ۔ ولدا شام اتو مہمان تے ہمو ہوٹل آ ایس، ہرا ٹی شعیب صاحب پلیٹ سلاکہ۔ انور ءِ پارے صاحب دا ہمو ہوٹل ءِ دا ہوٹل اٹ ای سال اس مزوری کرینٹ، ولے اینوای نے دا بھلا ہوٹل اٹ اِرغ تنگ اُٹ۔ پا بو انت کنیرے؟ انور دانش پارے نن کڑا ہی کنینہ۔ انتنے کہ لاہور انار کلی نا کڑا ہی بھاز پنی ءِ۔ دا ہیت انا کنگ تون شعیب صاحب ءِ الّ ہرفے۔ پارے انور صاحب معذرت اٹ نم دن کبو، سوزی دال یا برنج کنبو۔ انتنے کہ کنے معلوم ءِ دا ہوٹل والا بیش انا سو کڑا ہی کیک۔ ولدا نن مسلمان اُن۔ بیش انا سونن کن حرام ءِ۔ پروفیسر انور دانش کہ شعیب نا رغ رغ آن پہہ ئس بھاز تر ند ءِ ٹا کو اس خلک۔ پارے پرواس اف نن سیکولر ءِ بند غ اُن، نی بیش انا سُو تا پاسہ نن تو کچ نا سو ہم کنینہ۔ نن کن اِرا سیر کڑا ہی نا پاتے، نی مسلمان اسے اُس حرام کنپہ۔ تین کن سوزی یا دال پاتے۔ نتے ہچ اعتراض اف۔ شعیب ہنالز زسا آر ڈرتس۔ اِرغ آک کڑا ہی تا سوک بسر، کنگ شروع مس۔ شعیب تین کن شکی گری آن دال خواہفے۔ دا سہ کنگ ءِ تینا پلیٹ آ ہرک انور نا کڑا ہی تیا۔ انور پہہ مس امبل کڑا ہی آ دو بنک، ہرسا ہرسا است ءِ بھاز خوڑت کریس، اسہ وار شعیب صاحب انور دانش نا کڑا ہی آ دو ءِ تینا مریفے۔ پارے یار اِلے بُو راس کڑا ہی نا ہُرو، انور دانش زو اس کڑا ہی ءِ مر کرے۔ امبل نا دو ءِ تو رے پارے یار نی تو مسلمان ء بندغ اسے اُس۔ و مسلمان تے کن بیش انا سُو حرام ءِ۔ نی امر حرام کنیسہ؟ شعیب خن تے پیہن کرسا پارے آخا یار وخت وخت اس ہوٹل والا میل و ہیٹ ہم تڑک، منگ کیک اینو میل اس تڑینے۔ حدیث اسے نا حوالہ ءِ تر سا پارے اگہ انسان ءِ سا مف او حرام کنگ ء ہم او ڑا حلال ء۔ انور پارے گڑا منشا نا کنیسہ کن۔

38 سال آن پد پروفیسر شعیب و اونا زئیفہ یونیورسٹی نا ملازمت آن ریٹائر مسر۔ ہرا بنگلہ ٹی کہ شعیب صاحب رہینگا کہ قدرت خدا نا ہموُرا انور دانش نا پن آ الاٹ مس۔ پروفیسر میاں شعیب صاحب ریٹائرمنٹ آن پدلا ہور آ شفٹ منگ آن مُست پروفیسر انور دانش ءِ اسہ دے چا کنگ نا بہانہ ٹی تینا اُرا غا بنگ نا سلہ خلک۔ ہیت ہیت آ پروفیسر شعیب انور دانش ءِ پارے یار نی بھاز خوش قسمت ء بندغ اسے اُس، کہ نے نا والا اُرا الاٹ مس۔ بر داسہ ای نے اُرا نا باروا ٹ و مکان اٹ خلوک آ میوہ غا تا باروا ٹ پاوہ۔ دا اُرا نا کل آن بھلا جوانی دادے ہرا بندغ دا اُرا ٹی رہینگا نے، ہندا اُرا ٹی مدام مارودی مسنے۔ دا اُرا نا بجلی نا میٹر و گیس انا ہیٹر سر کک آنبار چلینگرہ۔ چار اُرا ءِ پین ہم کنکشن تنگ کیسہ۔ دا نا کمرہ غاک سیلّ اکن باسن و باسنی ٹی یخ سلرہ۔ داسہ بر دانا درخت آتے نے نشان ایتو۔ پارے یار دا انگور ءِ بُر دانا کڑوک شہد آن زیات ہنین ء۔ انگور ءِ ای قندھار آن خواہفیٹ دا درخت زڑ دلو نا درخت اسے، دانا زڑ دلونا کڑوک چکونا کچ ء، چار کڑو آن بندغ سیر کیک۔ دا درخت ءِ ای پشاور آن خواہفیٹ۔ نا چناک ریٹائرمنٹ اسکان میوہ کنیر، و کنے و کنا زئیفہ ءِ دعا کرور۔ انور دانش پارے و یار خدا خیر ایتے نے۔ مسلمان نن سیر کریلس۔ ورندی ٹی شعیب پارے دا میوہ دار آ درخت آتے ای نے مفت تفرہ، دا فتا خذمت نا کنے قیمت ایتے، آخا تو دا درخت آتے ای پنجاب آ دیوہ۔ انور دانش است اٹ پارے دا بھلا بھلا درخت آ تا بنڈ آتے ہراڑے کشو ءِ۔ انور دانش فیصلہ کرے یار ایلم! بلوچستان نا زئیفہ ءِ نا چناتے چل سال سنبھالانے بلوچستان ءِ ارا درخت تنگ کپیسہ؟ کشہ ایلم تینا خلوک آ درخت آتے، اگہ کنے و کنا چناتے انگور و زڑ دلونا ضرورت مس تو ای سیر ارا سیر بازار آن ہم ہلنگ کیوہ۔ ایہن ہم کنا جندانا انگور نا باغک ء۔ شعیب پارے ارمان کروس۔ انور دانش پارے نا باوہ اسہ جنوزان اسیکہ بیست لکھ روپئی نا باغ اس لب اٹی تس، ای ارمان کتوٹ۔

براہوئی بولی ٹی ناول نگاری

نازابا بکی

براہوئی ادب ایلو ادب آ تیا نبار مزل خلسا تینا کٹ اٹی چندی پوسکنی نا دروشم خوندی کرینے، ہرا ٹی افسانوی ادب کل آن مست خننگک۔ براہوئی جدید ادب اٹی کل آن مست افسانہ ردوم ہلک۔ ولے ایلو بولی تا ادب آ تے ٹی ناول مست رسینگا نے۔ اگہ نن براہوئی افسانوی ادب اٹی ناول نا گپ ءِ کین تو سا تمک کہ براہوئی ناول نا بناء افسانہ غان پدمسنے۔

ناول نگاری:

ناول نگاری ہندن ء صنف اسے ہرا ٹی ادیب یا نوشتہ کروک ءِ تینا جوزہ غا تا درشانی کن ہندن ء سرحال اس دو بریک ہرا کہ زندآن بھاز خوک وراستکی تیا تالان مریک۔ ناول نوشتہ کننگ نا وخت آ ناول نگار ءِ بایدے احساس مرے، ولے دا پا پنہ کہ بیرہ ناول نگار ہموکڑدار ہرادے او تینا ناول کن گچین گدرینگانے۔ ناول نگار دا پڑ آ اخس فنی چا ہنداری تخک، او نا نوشت آن اندازہ خلنگ مریک۔ ہندن ناول نگار ءِ فنی چا ہنداری تون اوار مشاہدہ غاک ہم کاریم بریرہ۔ ہرا کہ نوشتہ کننگ ادب نا ہر اصنف آ مرے او ادب نا آ دینک پاتنگک۔ ناول نگار راج اٹی شفیی بڑزی تون اوار رسم دود جھیڑہ، سیوت، ایثار، وکل آن زیات وخت انا ویل وڈکھ آتے ہم درشان کیک، ولے وخت اتون اوار ناول نگار ءِ جیرت و دلیری وحق انا تو ار بڑز کننگ کن چندی ڈکھ و ویل آتے آن تدینگ انگ نا وخت آ کڑدار آتے اسہ جا گہ مرواری تیا نبار خلنگ نا ہنر ہم برے۔ ہندا ناول تینا چر جوئی ءِ ہنداخہ در برجا تخک، ہراڑان نوشتوک ءِ اول آن گڈ سر اسکان چس برے او نا خوانگ کن است خواہے۔

ناول نگار کن سرحال نا گچینی:

ناول نگار ہرا تم نوشتہ کیک تو کل آن مست او فتا وڑتے یات کیک ہرا کہ داوڑاٹ ارِیر۔

کڑداری ناول، مہماتی ناول، واقعاتی ناول، تاریخی ناول، جاسوسی ناول، نظریاتی ناول، اصلاحی ناول، ڈرامائی ناول۔

ناول نگار ہرا سرحال ءِ گچین کیک ہمو سرحال تون اوار او نا راج اٹی اہمیت و خواست، راج انا زند بود، کڑدار نگاری نا فن، کڑدار نا جوزہ غا تا بلدی۔ پلاٹ اٹی ندارہ کشی تون اوار لوز آ تا لڑ و بند ءِ ہم جوانی اٹ پُہہ مرے۔ سرحال ہمو گچین مریک ہرا کہ راج انا خواست مرے۔ یا راستکی آن تخوک مرے۔ ہمودے راج اٹ بھاز خوش کتنگک۔ گڑاس ناول ادب برائے ادب کن نوشتہ کنتگا نو کل ادب برائے ادب کن ارِیر، ولے ناول گچین کر سا نوشتہ کرینے۔

ناول نگار، ڈاکٹر نصیر عاقل:

براہوئی ادب اٹی گچین ء و دکی اس ڈاکٹر نصیر عاقل نا دروشم اٹ نن تون ساڑی ءِ ہرا کہ ادب اٹی پوسکن ء رحجان اس و دی کیک، ڈاکٹر نصیر عاقل نظریاتی ناول نگار اسے ہرا کہ بیرہ دیکی تہذیب آن زہم ہر فینے۔ او نا ناول مسلمان تیکن ہرا کہ ایلو غیر مسلمان تا سوب آن مدام ڈکھ ویل آتے ہر فنگ ء او فتا بر خلاف تحریک اسینا دروشم اٹ کاریم کننگ نا کلہو تننگ ءِ۔ او نا ناول نگاری ناول نا کل گرج آتے پوروکرینے۔ اولوز آ تا لڑ وبند' کڑدار آ تا اسٹ ایلو تون گنڈ نگ نا گچین ء کوشت اس کرینے ہرا ٹی او سرسہب خننگک۔

گودی مسن تا ناچاچ:

گچین آ ناول نگار ڈاکٹر نصیر عاقل تینا ناول ''گودی مسن تا'' ٹی راج انا زند آن پیش تمانے و شاری زند اٹی تینا گام ءِ تخانے۔ او نا ناول نا بنجائی کڑدار سعیدہ پنی ء مسٹر اسے، او او نا زند و است انا ارمان و جوزہ غا تا درشانی ءِ بھاز گچین وڑاٹ کرینے۔ وا و نا تحریک ہرادے تینا زند انا مسخت پُہہ مریک اودے پوروکنگ کن کالچ نا زند اٹی ایلو مسن تون اواری او فتا کمک اٹ کلہو ءِ مون مستی سر سہی نا کنڈ آ دننگ کن دے ونن ءِ است کیک۔ ولے کالچ نا ہال اٹی تران ناوخت آ بمب انا گواچی مریک۔ ایلو کنڈ آ شاہدہ پنی ء مسٹر اس ہرا کہ ہزگارا سے نا مسٹر مریک، او تینا زند ءِ دیکی تہذیب نا دروشم ایتک۔ ہندن ا را متضاد ء کڑدار نا اواری او فتا کڑدار کشی ءِ بھاز زیبائی اٹ درشان کیک۔ او نا ناول اٹی ندارہ کن ہم بھاز زیات گڑا نظر بریک۔ او نا فنی چا ہنداری و فکری فلسفہ گچین ء دروشم اس ایتک۔ ڈاکٹر نصیر عاقل نا ناول نوشتہ کننگ نا وڑ وڈول کل آن بھاز ریاست اٹی مروک آ ظلم و جور و زندانا اِرا پالو ءِ است ایلو تون موازنہ کننگ ناءِ۔ بیرہ نن دا پانگ کینہ کہ براہوئی ناول نا نوشتہ کننگ اسہ کنڈ آن اسہ تحریک و بیدادی نا برخلاف تو ار بڑز کننگ ءِ ایلو کنڈ آن ہمو ہزگار تھون واک منگ نا سوب ہم ارے ولے او فک حق انا تو ار کن تو ار بڑز کپسہ ہمو مخلوق تون تینا بدخواہی یا بے مہری نا درشانی ءِ ہم تینا کڑدار آ تا رداٹ کننگ خواہک، او فک راج اٹی اگہ تو ار بڑز کپسہ، تو راج اٹی ایلو خلقت تینا وڑاٹ تو ار بڑز کیک ہرا کہ ریاست اٹی تحریک اس پاننگک۔ ہندن ناول ''گودی مسن تا'' ٹی ہم ناول نگار نا جوزہ غاک خنتگرہ ہرا تا چاہنگ کن خوانوک جاچ انا پلو ءِ بلیک۔

آزادی نا کسر نا جاچ:

ڈاکٹر نصیر عاقل نا ناول ''آزادی نا کسر'' اسہ نظریاتی ءِ ناول اسے، ہرا کہ اسہ ہندن ء راج و ریاست اسینا ندارہ کشی ءِ کیک ہراڑے مسلمانک ربینگرہ ولے خلقت بیرہ پن انا مسلمان خننگک۔ او فتا ہاش وتس توڑ وبش روبیہ غاک ہنداخہ درخراب ء کہ او فک تینا زند ءِ تین کن عذاب اس سر پند مریرہ۔ ہراڑے حق اکن تو ار بڑز کننگ ڈوہ اس پا ننگے۔ تو ار بڑز کروک آ خلقت ءِ ظلم و جورانا خاخراٹ ہشنگ کن تیار مروئی تے۔ نیز گار تینا حق اکن سکے۔ ہزگار تینا دو تیٹ حق آتے مخلوق نا کنے۔ ظلم زورا کی نا بَد و او یل آک پنر۔ کس انا عزت رکھوک مف۔ بینگنی و لنگڑی تینا پرہ غاتے تالان کے۔ اگہ اسہ نظام اٹ تین پہ تین راجی خلقت و حکومت نا جتا جتاء نظر یہ مریر او ڑے اسہ تحریک اس المی ودی مریک۔ ہمو تحریک انقلابی وڑ اٹ مرے یا جہاد نا وڑاٹ او فک تینا جان آن بے پرواہ مریرہ۔ دین نا سربلندی کن تینٹ اسہ جا گہ غا مچ منتگ خلقت ءِ انصاف تننگ و خلقت ناحق اکن نت و دو خلنگ کن تحریک ودی مریک۔

ہندن دا نظام ءِ بدل کننگ کن سعیدہ، برہان، میران ملک داد، دل مراد نا کڑداراٹ اسہ گچین ء کلہو اس تننگ نا کوشت ءِ کیک۔ ہرا ٹی سرسہب ہم خننگک۔ ڈاکٹر نصیر عاقل اسہ ہندن ء راج اسیٹ خن پٹانے ہراڑے چندی تحریک آک ودی مسنو ہرا فتا رنداٹ چندی سوب آک مسنو۔ ہمو تحریک و ہمو سوب آتے کڑدار تا رداٹ بھاز گچین وڑاٹ پُہہ کننگ نا بے مٹ ء کوشت اس کرینے۔ ولے فنی وڑاٹ چندی کڑدار آک تینا ایسری آن مست ایسر مسنو، ہندن دا فتا مستی ہچ ء درک اس ملتّنے۔

شاہین بارانزئی نا ناول ہیجانا جولی نا جاچ:

ناول نگار شاہین بارانزئی نا ناول اسہ اصلاحی ء ناول اسے، ہرا ٹی نیاڑی تا تعلیم نا اہمیت و گرج راج اکن اخہ در الٰہی ءِ او نا اہمیت ءِ پاش کننگ نا اسہ گچین ء کاریم اس کرینے۔ نیاڑی تا تعلیم تون اوار او فتے تینا راج اٹ مستی ہنگ نا وارخواہی و خلقت اٹ تعلیمی شعور نا ودی کننگ نا کلہوارے۔ او نا راج انا اسہ خلقی ندارہ کشی تون اوار اوار نا دو در بیدہ غاتے ہم بھاز گچین وڑاٹ پاش کننگ نا بے مٹ ء کاریم اس کرینے۔ ہندن نعیم پنی آ مار خواندہ منگ نا سوب آن تینا الہ نا مسٹر تون برام کیک او دے برام آن پد خوانفک ہندن شہناز ہرا کہ نعیم نا زئیفہ مریک۔ برام آن پد تعلیمی شعور ءِ تینا مخلوق کن جوان گچین سرپند مریک۔ ہندن تینا لائخی تا رداٹ تینا مخلوق کن اسہ تنظیم اس جوڑ کیک ہرا کہ ''نیاڑی حق خواہندار'' ناپن اٹ مریک۔ دا تنظیم خلق انا نیاڑی تے شعوری وڑ اٹ او فتا حق تننگ کن دے۔

ننازبان ونناز مواریک

سلطان محمد

امر کہ اینو انسان تیز رفتاری اٹ شونداری ناکنڈ آ گام ہرفسہ اِنگ ٹی ءِ دنیا جہان نا آسراتی تے تینکن جوڑ کرینے داکل آسراتی تان پدہم تینکن گڑاس ویل ہم ودی کرینے ہنداویل آک ہنداخس ترند وطاقت ورار یر کہ بندغ نا ہر قیمتی آ میرات ءِ ہندن چپ چپ متاثر کنگ ٹی ءُ کہ بندغ ءِ ہچ گت لکپک۔

انسان نادرستی راستی اونازبان اونارسم و دود آک اونا توالْ وبش آن چاہنگ مریک ہندن پاکہ انسان ناکل آن بھلا میرات اونالمئی آ زبان ءِ۔ ہر بندغ ءِداخس کہ مہراونالمئی زبان تون مریک داخس شاید پین گڑاسے تون مرے۔ ولے اینو نا دا تیز رفتار انگا شونداری بندغ ءِ ہنداخس بے سُد و بے سما کرینے کہ لمئی آ زبان تا بھلو کچ اس ختم مرسہ انگ ٹی۔ واگہ نن اینو نا دنیاٹی لمئی آ زبان تا جاچ ءِ ہلین تو معلوم مریک کہ لمئی آ زبانک انت انت ویل آتا گواچی اریر۔

دنیاٹی داوخت اسکان کم وَوَدشش ونیم ہزار زبان زندہ اریر ہر اقتیٹی یا نزدہ ہمو زبان کو ہرا کہ مچادنیا نا نیمہ بندغ آتا بولی اریر۔ ایلو گڑاس ہندن ءُ زبان ہم ارے ہر اقتیٹی ہیت کروک آتا کچ اسہ ہزار آن ہم کم اریر۔ دن انگا زبانک اینو نا برق رفتار انگا شونداری نا تاب ءِ اتنگ کپسہ۔ دم پرغسہ کارہ۔ ہندن گمان کنگ کہ بروکا پنجاہ سال اسکان دا زبان تان بھلو کچ اس تینا اصل دروشم ءِ برجا تحنگ کپرور وختم مرور۔ دا حالیت ءِ مون آ تخمہ بندغ غور کے تو منہ سوج ذہن ٹی بریرہ کہ آخر وجہ انت ءِ؟ کہ لمئی آ زبانک دن بے دردی اٹ زوال ناگواچی منتگ ٹی ءُ۔

آخر ننے انت اس کروئی تمک تینا لمئی آ زبان نارکھ کن؟ ہنداسوج آتے سوچنگ آن پد یا گڑاس پٹ وپول کنگ آن پد ہندن ءُ گڑاس سوب مون آ بریرہ ہراکہ بندغ ءِ مدت کیرہ کہ بندغ پہہ مرے کہ اودے انت کروئی ءِ۔ اسٹ تو دا کہ انسان مدام ہیل کنگ ناعمل ٹی مریک یعنی کہ بندغ مدام ارتقاء ناعمل ٹی مریک۔ ہندن اونا زبان و ادب ہم ارتقاء ٹی مریک۔ ہراڑسکان کہ ہیل کنگ ناعمل ءِ تو بندغ ءِ ہراکان کہ علم دو بریک تو کل آن زیات بندغ تینا لمئی آ زبان ءِ اولیت اینک۔ اگہ بندغ نا علمی ضرورت آک اونا لمئی آ زبان آن دو بریر تو ٹھیک ءِ نہ تو بندغ مجبوراً تینا علمی ضرورت آتے ایلو زبان تیٹی پٹک ہندن اودے ایلو زبان تے ہیل کروئی تمک ہراتم کہ اودے وار وار تینا لمئی آ زبان ٹی علمی کمی محسوس مرسہ کیک تو اودے فطری وڑ اٹ تینا زبان آن بد بریک شاید دا بد ہنگ بندغ ءِ برائے راست نظر بف مگہ ارے ضرور۔ ہندن اودے اونا لمئی آ زبان کمتر و شیف نظر بریک۔ دا ہیت فطری ءِ انتے کہ اودے اونا زبان علمی کمی تا وجہ غان مارکیٹ نا مقابلہ کن تیار کتنے آخر کار اوتینا زبان آن ایلو زبان تے زیات اہم خیال کیک ہراتم کہ اوتینا زبان ٹی کاریم کتو یا بے زار مس تو اونا زبان دے پہ دے آن لاغر مرسہ کانگ ختم مریک۔

ارٹمیکو دا کہ اینو نا میڈیا گڑاس طاقت ور انگا زبان، رسم ودود آتے ہندا وڑ اٹ مخلوق نا مون آ ہتیک کہ نا پہہ انگا بندغ آک یکدم ہمو پارہ غا متوجہ مریرہ اوفتے ہندن محسوس مریک کہ اوفتا زبان رسم و دود آک بھاز متکن مسنوداسہ اوفتے شونداری نا ضرورت ءِ۔ وامر کہ اینو نا میڈیا نشان اینک دا جدت ءِ داشونداری ءِ گڑا ننے ہم ہمو پارہ غا ہنوئی ءِ داوڑ اوفک تینا زبان ءِ پد بیٹسہ بدل مرسہ کارہ۔ خاص وڑ اٹ چناک چناک میڈیا نا دا رنگینی تان بھاز متاثر مریرہ حالانکہ دا میڈیا یا ہم ہمو سامراجی آ طاقت آتا مرضی ومنشا اٹ کاریم کیک ہرا کہ چناک چناک زبان تے ختم کنگ وگلوبلائزیشن نا خواستگار اریر تا کہ اوفتا سامراجیت اوفتا سیاسی، سماجی ومعاشی اجارہ داری مچا دنیا نا زی آ مرے اوفک اسہ قوم اسے اگہ مدام تینا غلام تورنگ خواہر تو ہندا خاتر آن اوفتا زبان وادب ءِ نزور وختم کنگ کن میڈیا یا ءِ استعمال کیرہ تا کہ ہمو خلکت مدام اوفتا غلام مرے۔ افک غلام آتا وسائل آتے لڑ کنیر۔ یا دا کہ مچادنیاٹی اسہ ربیدہ اس مرے تا کہ اُوفک آسانی اٹ تینا صنعتی کاروبار ءِ مچادنیا ٹی تالان کنگ کیر۔

ہراڑسکان نالمئی آ زبان نا ویل آک اریر ہموڑسکان دافتا ختم کنگ کن گڑاس اصول ہم اریر اگہ نن دافتا عمل کینہ تو اسہ ہَد اس اسکان تینا زبان ءِ زندہ تحنگ کینہ۔ اسٹ تو دادے کہ نن تینا علمی ضرورت آتے مون آ تخمہ تینا لمئی آ زبان ٹی ہنداخس علمی کاریم کین کہ پگہ کسے علمی کمی محسوس مف۔ لمئی آ زبان تا رکھ کن داوڑ نا مثال نا مون آ بھاز ساڑی اریر دنکہ فارسی زبان ءِ ایرانی خلکت تینا زبان ءِ علمی حوالہ اٹ ہنداخس مونی دریر کہ اینو اوفک کسے نا محتاج افس۔ ہزار آ پابندی تان پد ہم اینو اگہ بھلا طاقت تاخن تیٹی سروک اس ارے تو اوایران ءِ۔ ہندن جاپان نا مثال ہم نا مون آٹے اینو مچادنیاٹی سائنس وٹیکنالوجی نا بے تاج بادشاہ ءِ اوفتا ترقی نا وجہ ہم ہندادے کہ اوفک تینا لمئی آ زبان ءِ تینا قومی زبان ءِ علمی حوالہ اٹ ہنداخس مونی دریر کہ اینو ہچ کسے علمی کمی محسوس مفک۔ اوفک ننے آمبار تینا زبان ءِ بیرہ شعر وشاعری اسکان محدود تختہ نو۔ شعر وشاعری بے شک جوان ءُ گڑا سے ولے زبان نارکھ کن کافی اف۔

بایدے کہ نن ہم تینا لمئی آ زبان ءِ زندہ تحنگ کن تینا لمئی آ زبان ءِ علم نا گہوارہ جوڑ کین تا کہ کسے علم نا کمی محسوس مف۔ ارٹمیکو دا کہ ہر اقوم آ تا نیام ٹی میڈیا نا جنگ ءِ ہر اتہذیب آ تا ٹکراؤ ءِ دا جنگ ٹی تینا دفاع کن بھاز ضروری مریک کہ نن تینا ثقافت ءِ زندہ تخن تینا لمئی زبان ٹی پٹ وپول کین تا کہ نن اینو نا جدید انگادنیا تون ہم گام مرین۔

☆☆☆☆☆

جان جیلانی الفت

انسان نا تین پہ تین نا رشتہ غا تیٹی اسہ رشتہ اس وڑد انا مریک او زندہ غا انسان تون وڑد ہر وختا تفوک مریک او ہندا رشتہ بدن وروح نا رشتہ غامبار متکن ہم مریک او سوگو ہم۔ انسانی راج اخس کہ تہذیبی او تمدنی وڑٹ شون ہلکُنے او ہم ہندا وڑد نا رشتہ نا درشانی ءِ کرینے نا ہڑدے نا مشکل او ویل آ تیٹی ہم ہندا وڑد ساڑی رہینگا نے ہُرنگے تو حقیقت داوڑ ءِ کہ زندانا بقاء او جہد وکوشت نا باروٹ کل انسان او حیوان آ تیٹی ہندا ''وڑد'' اسہ وڑ انا مریک او اودے زندانا زندہ رہینگ نا ارمان او ہندا جوزہ غاک او قتیٹی ''وڑد'' انا بناء ءِ کیرہ داٹی دوست او دشمن نا فرق مفک۔

بناٹی وڑد انا دا رشتہ انسان آ تیٹی تینا اولیاد او خاہوت اسکان ئس داڑان گڈ قبیلہ او علاقہ نا بندغ آ تسکان تالان مس و پداوخت تون اوار بدلینگو کا حالیت آ تا ردٹ دا رشتہ انسانی راج آن ہمڑدی نا وڑٹ شون ہلیک انسان خل انا زمانہ غان ہلیس بدل مرسہ کارہ۔ خاص وڑ اٹ چناک چناک میڈیا یا نا دا رنگینی تان بھاز متاثر مریرہ حالانکہ دا میڈیا یا ہم ہمو سامراجی آ طاقت آ تا مرضی ومنشا اٹ کاریم کیک ہرا کہ چناک چناک زبان تے ختم کنگ و گلوبلائزیشن نا خواستگار اریر تا کہ اوفتا سامراجیت اوفتا سیاسی، سماجی ومعاشی اجارہ داری مچا دنیا نا زی آ مرے اوفک اسہ قوم اسے اگہ مدام تینا غلام تورنگ خواہر تو ہندا خاتر آن اوفتا زبان وادب ءِ نزور وختم کنگ کن میڈیا یا ءِ استعمال کیرہ تا کہ ہمو خلکت مدام اوفتا غلام مرے۔ افک غلام آتا وسائل آتے لڑ کنیر۔ یا دا کہ مچادنیاٹی اسہ ربیدہ اس مرے تا کہ اُوفک آسانی اٹ تینا صنعتی کاروبار ءِ مچادنیا ٹی تالان کنگ کیر۔ و امر کہ اینو نا میڈیا نشان اینک دا جدت ءِ داشونداری ءِ گڑا ننے ہم ہمو پارہ غا ہنوئی ءِ داوڑ اوفک تینا زبان ءِ پد بیٹسہ بدل مرسہ کارہ۔ خاص وڑ اٹ چناک چناک میڈیا یا نا دا رنگینی تان بھاز متاثر مریرہ حالانکہ دا میڈیا یا ہم ہمو سامراجی آ طاقت آ تا مرضی ومنشا اٹ کاریم کیک ہرا کہ چناک چناک زبان تے ختم کنگ وگلوبلائزیشن نا خواستگار اریر تا کہ اوفتا سامراجیت اوفتا سیاسی، سماجی ومعاشی اجارہ داری مچا دنیا نا زی آ مرے اوفک اسہ قوم اسے اگہ مدام تینا غلام تورنگ خواہر تو ہندا خاتر آن اوفتا زبان وادب ءِ نزور وختم کنگ کن میڈیا یا ءِ استعمال کیرہ تا کہ ہمو خلکت مدام اوفتا غلام مرے۔ افک غلام آتا وسائل آتے لڑ کنیر۔ یا دا کہ مچادنیاٹی اسہ ربیدہ اس مرے تا کہ اُوفک آسانی اٹ تینا صنعتی کاروبار ءِ مچادنیا ٹی تالان کنگ کیر۔ و امر کہ اینو نا میڈیا نشان اینک دا جدت ءِ داشونداری ءِ گڑا ننے ہم ہمو پارہ غا ہنوئی ءِ داوڑ اوفک تینا زبان ءِ پد بیٹسہ بدل مرسہ کارہ۔ خاص وڑ اٹ چناک چناک میڈیا یا نا دا رنگینی تان بھاز متاثر مریرہ حالانکہ دا میڈیا یا ہم ہمو سامراجی آ طاقت آ تا مرضی ومنشا اٹ کاریم کیک ہرا کہ چناک چناک زبان تے ختم کنگ وگلوبلائزیشن نا خواستگار اریر تا کہ اوفتا سامراجیت اوفتا سیاسی، سماجی ومعاشی اجارہ داری مچا دنیا نا زی آ مرے اوفک اسہ قوم اسے اگہ مدام تینا غلام تورنگ خواہر تو ہندا خاتر آن اوفتا زبان وادب ءِ نزور وختم کنگ کن میڈیا یا ءِ استعمال کیرہ تا کہ ہمو خلکت مدام اوفتا غلام مرے۔ افک غلام آتا وسائل آتے لڑ کنیر۔ یا دا کہ مچادنیاٹی اسہ ربیدہ اس مرے تا کہ اُوفک آسانی اٹ تینا صنعتی کاروبار ءِ مچادنیا ٹی تالان کنگ کیر۔ و امر کہ اینو نا میڈیا نشان اینک دا جدت ءِ داشونداری ءِ گڑا ننے ہم ہمو پارہ غا ہنوئی ءِ داوڑ اوفک تینا زبان ءِ پد بیٹسہ

کن مُستی مسُر او داڑان انسانی قدر وشرف وڈا اوشون بلسہ سوگو مس۔

دوادارو تا پٹ وپول وتیاری، سائنس نا ایجاداک، ادب وآرٹ تون تفوک انسانک ہمڑدی نا درشانی ءِ کیرہ او ہنداوڑ دمندی انسانیت جوڑمس۔

دنیا نا تاریخ گواہ ءِ کہ انسانیت نا شرحالی نا ردٹ اخس کہ کاریم مسئو او احہ بھلو کارکڑد آک اڈ تنگانو اوقتیٹی ہندا اسہ جوزہ اسہ نا اسہ وڑٹ ساڑی مسُنے ہرانا بناغان نن دا تیخین اٹ پانگ کینہ کہ ہنداوڑ دا نارشتہ نا وجہ غان انسان تینا وڑ نا مخلوق تون مدت وکمکی داتسکان سرمسُنے داٹی ہچو شک اس اف کہ بھاز آ غوز مندا ک دنیا نا پاش انگا بلبلو کا استار او دولت نا رنڈٹ خوار زار تباہی نا کنڈا گام کیرہ او ہندا ہڑدڑ آ تیٹی مذہب، اخلاق، اوتہذیب نا دا مُن اوتا دُوآن یلہ مریک تو اسہ ہندنو راج اس جوڑ مریک ہراٹی وڑدا نا رشتہ کاٹم آن اف اگہ وخت اس مُسنے ہم تو داسہ پنوک تمو کے ہندا وجہ غان ہمو بندغ آک نہ بیرہ اسٹ ایلو کن اجنبی مریرہ بلکن او اسٹ ایلو نا دشمن وحریف جوڑ مریرہ او دا خاطران کہ اوتا است آ تیٹی اسٹ ایلو کن ہمڑدی آن بیدس خار وغصہ ودی مرسہ کا نک۔

ولے حقیقت تو دادے کہ بھلا غان بھلا جنگ وجھیڑہ او بھلا غان بھلا طوفان آبادی تے تو نیست او نابود کنگ کیک ولے او انسانی ہمڑدی آن پُر است آ تا رشتہ غاتے پر غنگ کپک۔

ولے اینو زرانا خاطران انسان راجی او اخلاقی گندہی تیٹی اختہ مُسنے خود غرضی وبدبختی نا زند آ تیٹی ہندا خہ درجا گہ کرینے کہ کسّے کسے نا سما اف او انسان ءِ انسان تون ہچو ہمڑدی او سنگتی اس سلیتینے داہد اسکان کہ زرا وڈ غار نا جھیڑہ غاک دتر او مہر والفت وڑ نگار رشتہ غاتے ٹکر ٹکڑ کر ینو پین تو پین تینا تیکن ہم ہچ سلیتینے نی تینکے ای تینکے بس زندہ اُن، ہر وڑ دانا مہروان آ رشتہ غاتے خود غرضی، حرص او بے ایمانی نا زار کنگنے تو سُنے دا حالیت آ تیٹی انسان او انسانیت تون ہمڑدی نا مُچ رشتہ غاک پتّا نو او ہندا ہیت کل آن بھلا حقیقت جوڑ مرسہ وڑد تخوک آتے دا احساس ایتک او ہندا احساس اوتے دوشہ نا ڈنگ آن بار لگیسہ کیک۔

انسانی برادری نا نا تینا تینا کل انا ڈکھ ودڑد آک اسٹ ءُ او پدا ہم دا غم وفریشانیک ہم تو اسٹ ءُ او پدا ہم دا خود غرضی انتے؟ او ہمڑدی نا حقیقت او ضرورت آن بے تعلق رہینگ او پدا خن تے ڈھنگ آ خرانتے؟ مریسہ رہینگ آ خرانتے؟

کل انا ڈکھ اسٹ ءِ اسٹ ءُ کل انا غمک

کسرٹ ہنو کا ہر بندغ ءِ تینا چابو کل اسہ جا اسہ جا مبونم وڑد ءِ کل انا نم تینا چابو

مابعد جدیدیت

وخت تو اوار اوار فلسفہ وسائنس نا تھیوری نا رداٹ پوسکن پوسکن ءُ تھیوری ہم دا سکا مون آ برسہ کنگ ٹی ءِ۔ دانا سوب ہندا پیشن منتگ کیک کہ امر ءُ تھیوری اس مرے او حرف آخر منتگ کپک

غفور جان ساسولی

کیوہ کہ ہرا بھلو وخت اسکان دا سکان ہم تینا اثر ءِ برجا تحنانو۔ دن کہ اسٹ Post Modernism (مابعد جدیدیت یا جدیدیت) ارٹمیکو Post Structurlism (مابعد ساختیات) و مسٹمیکو اصطلاح Post Structurlism (مابعد ردتشکیل) ناپن اٹ پنی ارے۔

بڑز یکو اصطلاح تیالوزی ولغتی وڑ اٹ غور کنگنے ت ودافتا دن معنہ یا مفہوم منتگ کیک کہ اول Post نا داڑے معنہ مابعد یعنی ''بعد والا'' پدنا' پد آن بروکا یا انت اس پد آن برے۔ Modern پوسکن ءِ پارہ۔ Structure ساخت' پنجر' ترکیب' درو شم وبناوٹ یا ہاٹی ءِ پارہ۔

مابعد جدیدیت نا خوبی تیٹی اداری (سیوت) اہمیت' خو کی' بھازی' دود آ تا نیام اٹ پوسکنی' زند نا وڑ و ڈول اٹ اسہ جتا ءُ رنگ اس۔ نیاڑی تا تاوار وہَق نا ہیت' بید دلیل آن ہیت ءِ (غلط ومفروضہ والا) ءِ ردکنگ' کڑمہی آسوج کنگ وایلوک۔

ایہن تو پوسٹ ماڈرنزم اٹ ناول' افسانہ' مصوری' ڈرامہ وشاعیر نا جتا قسم نا تعریف کن بکار بریک دانا دلیل کن جیمز چوائس وبرتھ بذات خود تینٹ ئسُر ہرا 1950 نا جاندی ادب اٹ ننے خوانگ کن ملِرہ۔

مابعد جدید فکر اٹ 1960ء اٹ فرانسیسی فلاسفر لائی نارڈ وجرمن فلاسفر جورگن ہبیر ماس نا نیام اٹ مابعد جدیدیت نازی آ اسہ بھاز بھلو بحث اس مس۔ وافتا بحث آن ہندا ہیت پاش مس کہ ''مابعد جدیدیت اصل اٹ انقلابی و جوابی انقلاب اسے نا اسہ برجائی وعمل اسے۔ ہراہر حال اٹ دلی ناچاری ءِ''۔

پوسٹ ماڈرنزم نا نظریہ آ دا ہم اعتراض کنگا کہ ''دا نظریہ اس اف بلکن جتا علمی پڑ تیاترو کا نظریہ غاتا اسہ epstomological (علمیات) کلاسفکیشن اس ارے دن کہ وخت اسیٹی ہرا سہ علم نا پڑ آ ہندا وڑ نا نظریہ غاتے فلسفہ نا رداٹ درشان کنگا و بھاز آ تا Focas مذہب (عقیدہ) ہم کُس۔ ہرا دے تیالاجیکل پارہ۔ ہندا وڑ نو زدہ می وبیستمی صدی نا گڈ یکو تشخ اٹ انڈسٹریل یا ماڈرن دور اٹ ہرا نظریہ غاتے مون آ پیش کنگا دنکہ: Psycology, Sociology History سائنس و لسانیات (Linguistic) ٹی دا غٹ خارجیت پسند ئسُر۔ (نفسیات خارجی و داخلی کن ہم بکار بریک) دافتا فطرت ساختیاتی ئس و دافتا خوک آ کہ عقل خارجی ارے وشخصیت خارجی ماحول نا اثر آن بدل مریک و دن سماج کل ارے (Focul Poiont) یعنی فرد دانا زرہ اسے ہرادے سماجیات اٹ Functionlist پاریر۔ سماج اسہ ساہدارا سے نا مشل اٹ ارے۔ و سماجی ادارہ غاک (Social Institutes) دنکہ اقتصادیات' سیاست' تعلیم' مذہب و ایلو دانا بشخ آک اریر۔ ہرا کہ تین پہ تین اسٹ ایلو نا شری وشون وشادکامی کن کاریم کیرہ۔

اختلاف نا نقطہ نظر نا بندا و ءِ تخو کا مارکس پائنک کہ ''سماج کہول آ تیٹی بشخوک ارے وسماجی ارتقاء دا کہول آ تا نیام اٹ جنگ نا نتیجہ ءِ'' ولے سماج (راج) اٹ رہینگو کا لس بندغ تون کہول (طبقہ) نا انت وضاحت منتگ کیک؟ انت ننے خبر ارے کہ نن ہرا کہول نا بشخ ورکن ارین؟

ہندا وڑ مارکس ہم راج ءِ پیشن (خارجی) و Structurelistic اندازاٹ بیان کرینے۔ لسانیات اٹ ماہر لسانیات سائسر ہندا ساختیات ءِ مون آ ایس و ہرانا سوب آن بندغ آک ساختیات ءِ اسہ لسانیاتی فلسفہ اس پہہ مریرہ۔ سائسر نا خیال نا رداٹ کہ ''بولی اسہ پنجر و لوز رکن اسے۔ ہراسہ لوز نا سِتر آن جتا ہچو معنہ اس اف۔ وستر نا حساب تون دانا معنہ اٹ بدلی ہم بریک''۔ او دا ہم پارے کہ ''علم وعقل نا اعتبار آن غٹ بولی تا کی پیشی اونا سوب مریک۔ اگہ انسانی دماغ آن بولی ءِ ختم کنگے تو او دماغ ہورک منتگ کیک''۔

ماہر نفسیات فرائڈ ہرا کہ پاریے کہ انسانی دماغ شعور' لاشعور وتحت الشعور اٹ بشخ و پانٹ کنگا نے او پارے کہ ''دانا وضاحت ہم ساختیاتی ارے و دماغ اسہ Process اسے۔ شعور تو ہچو سخت (solid) ءُ گڑا اس اف ہرا جتا جتا بشخ کنگے''۔

ہندا وڑ فلسفہ نا بشخ و پانٹ کلیت و جزیت والا منطق مارکس و اینگل Dialectic materialism (جدلیاتی منطق دلیل) دا اصطلاح منطق نا وڑ وڈول نا اسہ نظریہ اس ئس ہرا دنیا نا ساخت (پنجر) و ترقی نا نظریہ اس ہم ارے۔ ہرا نظریہ کانٹ آن پد نطشے و ہیگل نا فلسفہ اسکان مثالیت پسند (Idealists) ذہن تخو کا دادے قبول کریر۔ دنکہ بھلا مثال مارکس تینٹ ہم ارے۔ دنکہ او پانک کہ ''اگہ دا نظریہ ءِ راست آ علم ءِ دوئی کروئی ءِ تو گڑا جدلیاتی فکر بھاز ضروری ءِ''۔ او تاریخ نا عمل ءِ اسہ وڑ اسے نا جدلیاتی ترقی قرار تسنے۔ ہراٹی انسانی ذات جتا جتا معاشرتی نظام تیٹی اعتراض واختلاف آن مون مُستی گام ہر فک۔

داڑے سوج دا ودی مریک کہ انت مارکس جدلیاتی فکر اٹ تینا علم نا ودکی ءِ زیات تالان کرینے؟ انت سماجی و معاشی نظریہ تیٹی او سائنس یا فطرت نا پارہ غا گڑاس نشانی تے ہم پاش کرینے۔ معاشرتی سائنس اٹ تو جدلیاتی مادیت اسہ ڈھکوک ءُ وڑ و ڈول اس ہم تو ارے۔

مارکس تو جدلیات نا ''اخلاقی' سماجی و تاریخی عمل'' تیا زور تس و ہیگل جدلیات نا دائرہ فطرت نا دنیا تو اوار کوشت کرے۔ دا فلسفہ نا عجب ءُ نظریہ اریر۔ ہرا فلاسفر تا تھیوری تیا سوج کے تو نا دماغ ہم چکر اٹ بریک۔ سوب ہندادے کہ ہر اَسہ نظریہ بے بَد تالان وکڑمب ءُ ادراک اس تخک۔

بیست میکو صدی اٹ لسانیات نا دنیا اٹ دریدا بس دانا Idealistic کسہ آ تیان معلوم مریک کہ داڑے کانٹ نا ہم اثر ارے۔ سائنس نا فلسفہ آن زرس چپ ایلو پارہ غان دن نوشت کرسہ پارے کہ ''معنہ'' بولی نا پس منظر اٹ اوار مریک ولے نن اودے معنہ تینہ۔ ہندا سوب ءِ کہ گڑاک ہر جا گہ غا اسہ وڑ ءُ ویل داتا پنک جتا ءُ ودن وخت تیر منتگ تو گڑا تا پنک ہم بدل مریرہ و بولی اٹ پوسکنی بریک''۔ دریدا دا نظریہ ءِ Post De Structulism یا constructurtionsim پارے۔

دریدا تو اوار ہموڑے ہسرآں ہم ئس ہرا سماجیات اٹ پوسکن ءُ بنیاد Phenomenology (علم اظاہر) ءِ درستی راستی کرنے ہرا کہ اول سر ہیگل دا لوز ءِ فلاسفی اٹ بکار ایس۔ Phenomenology والا سماجیت نا ایلو بنداوی ویل فنکشنلزم ہم ئس۔ اوفک پاریر کہ سماج ''خارجیت'' اٹی اف بلکن دا تو بندغ آ تا دماغ تیٹی ارے و سماج و سماج اواری نا مرکب (component) ناپن ءِ ہرا معنہ غا تا رداٹ اسٹ ایلو تو تفوکو۔ پدا دن سماج منظر (ندارہ' پاش ءُ دروشم اس) جوڑ مریک۔ دا فک راجی پنجر' ماحول' کہول و داوڑ نا پین اصطلاح تے بھاز ہَد اسکان رد کرسہ پاریر کہ اسہ تو سماج Inter Subjective ءِ و ایلو دا ڈول نا اصطلاح تے بکار آ انتگ ہم غلط ءِ۔

ہرا گڑاتے لس بندغ تینا اڑدے ئی زند ٹی محسوس کنگ کپک او امر نظریہ اٹ سماج اسے نا ماڈل اس پیش کنگ کیک۔ راج اسے ٹی رہینگو کا بندغ دا وڑ نا تجربہ کنگ کپک۔ انتئے کہ دا سما تمپک کہ سماج نا ساڑی نمونہ وندارہ ہرا دروشم ٹی تینے درشان کنگ کیک۔

ہراتما نفسیات اٹی وقوفی Congitive (علم' جانکاری' معلومداری سرپند منتگ) cognitive psychology وقوفی نفسیات اٹ معلومداری ءِ جمع کنگ نا ذہنی عمل کن کاریم بریک۔

ہراٹی جٹ اٹ Stimuli اضطرار (بے اختیاری و مجبوری یا بیوسی) نا تجزیہ غان موضوعی تجربات Subjectivee Expereince نا تنظیم اسکان اوار ارے۔

☆☆☆☆☆

Ref No. ZOQ/10-SO&S/QA/2025/ Dated: 28th November' 2025

OPEN AUCTION / BOLI NOTICE

Utility Stores Corporation of Pakistan (USCP), Ministry of Industries & Production, intends to auction various kind of furniture & fixed assets etc. on "As is, where is" basis.

Region	Address	Contact Person	Contact No.
Killa Saif Ullah	Near DCO Office, Killa Saif Ullah	Zaheer Ahmed	0311-3661866
Loralai	Aman Petroleum Service, Duki Road, Loralai		
Khuzdar	Musiani Building, Near FFC Warehouse, RCD Road, Khuzdar	Khurshid Ahmed	0334-2349977
Nushki	Anam Bostan Road, Opp: F.C Head Quarters, Qaziabad, Nushki	Waheed Ahmed	0333-7879405
Pishin	Near Darwesh Flour Mills, Pishin	Ikram Ellahi	0332-2106191
Quetta	Old RCP Building Near TTC Sirki Road, Quetta	Malik Atif Aslam	0333-7712123
Sibi	Old Food Godown, Sibi	Malik Muhammad Akbar	0333-7962088

Following will be procedure / criteria of auction:-

i. The terms furniture, fixture and fixed assets are inclusive of Steel Racks (All variants), Cash Counters, Steel Trollies, Steel Baskets, Tables Chairs. Ceiling / Bracket Fans, Lights, Sign / Directions Boards, Ghee / Atta Trays, Poly Sealer / Packing Machine, Chillers, Almaries, Air Conditions, Cooler etc.
ii. All the auction bids/offers shall reach on or before 05-12-2025 at 03:00 PM which will be opened by the Auction Committee, on the same date & time in the presence of the bidders or their duly authorized representatives, who may wish to attend the auction proceeding on the given address.
iii. Every Pakistani having Computerized National Identity Card issued by NADRA can participate in the open public auction except defaulter of the Government Department or Govt. servant. The Companies can participate through their authorized representatives.
iv. Every participant of the open auction will submit Demand Draft/ Pay Order valuing Rs.1,000,000/- (One Million) in favor of Utility Stores Corporation of Pakistan (Pvt) Ltd along-with CNIC before time of auction, which shall be returned to all depositor after the open auction except the highest bidder .
v. Every participant of open auction will submit Bid on prescribed form along-with a certificate on stamp paper of Rs. 100/- that he is neither a government employee nor a defaulter of the any Government Department.
vi. All the Government taxes applicable will be borne by the successful bidder.
vii. The successful bidder shall be responsible for the collection / lifting of all the items from designated locations within 10 days.
viii. Feel free to contact on given phone number, in case of any query.
ix. Complete auction bidding documents and additional information (if any) may be obtained from below given address.

Zonal Manager USC Quetta Zone
Utility Stores Corporation of Pakistan (Pvt) Ltd
Old R.C.P, Building, Near T.T.C, Sirki Road, Quetta
Phone # 081-9211584

PID(Q)238/25

یکم دسمبر 2025ء

4

Daily TALAR

The First ever Brahui Daily Newspaper throughout world

روزنامہ تلار نوشکے

مستونگ؛ چیف ایگزیکٹو آفیسر شہید نواب غوث بخش رئیسانی میموریل ہسپتال ڈاکٹر عامر اقبال رئیسانی ڈبلیو ایچ او بلوچستان ناسروک ڈاکٹر اسفندیر شیرانی ءِ دورہ کرفنگ اٹی ءِ

گورنمنٹ بوائز ہائی اسکول جورکین اٹی سالانہ اسپورٹس ویک نابنا

مل (نمائندہ تلار) گورنمنٹ بوائز ہائی اسکول جورکین اٹی سالانہ اسپورٹس ویک نابنا مس، فٹ بال نا بنائی میچ گل خان نصیر فٹ بال کلب و میر چاکر اعظم فٹ بال کلب نا نیام اٹ مس، ہڑتوم آ ٹیم تا گوازی گرک بھاز جوان گوازی کریر، میچ انا ارٹمیکو ہاف اٹی گل خان نصیر کلب نا گوازی گر نوید احمد زیباءِ گول اس کر ساتینا ٹیم ءِ سرسبھی ترفے، ہراکہ اخیر اسکان برجا سلیس۔ داوڑ بنائی میچ ءِ گل خان نصیر کلب تینا پن آ کرے، میچ انا مین ریفری عبدالاحد کشانی ئس، وخت اس کہ مہمان خاص اسکول ٹیچر محمد رفیق ماندائی ئس، ہرا ہڑتوم آ ٹیم تے نغد انعام تنگ نا پڑوکرے۔ داوخت آ استاد و طالب علم آ تا بھلو گچ اس میچ ہنگ کن بسوس۔

آئی جی ایف سی بلوچستان (ساؤتھ) نا کماشی ٹی پنجگور اٹی جرگہ

پنجگور (نامہ نگار) آئی جی ایف سی بلوچستان (ساؤتھ) نا کماشی ٹی پنجگور اٹی جرگہ اس اڈ تننگا، ہرائی قبائلی سرکڑدہ، سیاسی راہشون و متبر آک بشخ ہلکر۔ جرگہ ٹی علاقہ نا اہم انگا ویل آتیا سرجم ہیبت و گپ کنتگا واوقتا ایسری کن عملی گام گچ آتیا ہیبت وگپ مس۔ آئی جی ایف سی تعلیم و جانجوڑی نا آسراتی تا لچینی کن پارت کرے۔ او پارے کہ بارڈر مینجمنٹ و نوبت لسٹ اکن ضلعی انتظامیہ تون اداری اٹ اسہ شفاف ءِ وڑ اس جوڑ کنتگ۔ تا کہ بیرہ کڑزوک بندغ آتے فائدہ رسینگ کے۔ آئی جی ایف سی اسمگلنگ نا تو ننگ و کوکنار دسنگ نا برخلاف پنجگور رائفلز و پولیس نا کوشت آ تا ستاءِ کرے و پین جوان کاریم کنگ آزور شاغا۔ بشخ ہلوک آ ک ایف سی بلوچستان (ساؤتھ) نا امن ایمنی و راجی خذمت کن کاریم تا ستاءِ کریر۔

ملک عبدالسلام نا کوشست آ تیٹ کلی حاجی محمد خان مل اٹی ٹاسفارم خلنگا

مل (نمائندہ تلار) ملک عبدالسلام کشانی نا کوشست آ تیٹ کلی حاجی محمد خان مل اٹی 50KV نا اسہ ٹاسفارم اس خلنگا، پوسکن آ ٹاسفارم نا خلنگ آن السں نا بھلو ویل اس ایسر مسے۔ ملک عبدالسلام کشانی نا جند انا کوشست آ تیٹ کلی حاجی محمد خان مل اٹی 50KV نا اسہ پین ٹاسفارم اس خلنگا، کلی حاجی محمد خان مل نا آبادی زیات منگ نا سوب آن مہالو اسہ ٹاسفارم آ مچ آ باریم کہ، السں نا خواری تے مون آ تخسا ملک عبدالسلام کشانی تینا جند ان اکوشست آ تیٹ کلی 50KV کن اسہ پین ٹاسفارم اس خلنگے، پوسکن آ ٹاسفارم نا ہنگ آن داسہ کلی اراشخ اٹ ونڈ مسے، مہالو اسہ ٹاسفارم مچ آ کلی نا باریم ءِ ہرفنگ کتو کہ، ہراڑان اوورلوڈ مسکہ، و وارو ار ہشنگا کہ۔ پوسکن آ ٹاسفارم نا خلنگ و السی خذمت آ السی تپہ غاک ملک عبدالسلام کشانی نا کوشست آ تا ستاءِ کریر۔

بنگلہ دیش، خالدہ ضیا نا طب خراب، آئی سی یو ٹی داخل

ڈھاکہ (آن لائن) بنگلہ دیش نا مسکوہی وزیراعظم خالدہ ضیاء ءِ طب خراب منتگ ناسوب آن ہسپتال نا آئی سی یو ٹی داخل کنتگا۔ وزیراعظم شہباز شریف اونا دراخ جوڑی کن نیک انگا استخواہی تا کلہو راہی کریے۔ بنگلہ دیش نا 80 سال انا سیاستدان خالدہ ضیاء نا جنداناڈاکٹر زاہد حسین پاریے کہ بی این پی نا چیئرپرسن بیگم خالدہ ضیاء نا پیشن ملک درمان نا بابت فیصلہ ءِ میڈیکل بورڈ انا پک سلاہ غا کتگ۔ اودے پیشن ملک درمان کنگ کن کل تیاریک پوروء۔ ڈاکٹر زاہد نارداٹ 3 دے آن خالدہ ضیاء نا حالیت اٹ بچ بدلی بتئے ولے ہسپتال انتظامیہ اوڑکن جوان نگانی آسراتی فراوان کریئے داروک کاریم کنگ اٹی ءِ۔

چاغی شادی شیف روڈ اسُل پنانے، جوڑ کنگے تے، میر ہاشم

چاغی (نامہ نگار) چاغی نا قبائلی و سیاسی راہشون کونسلر میر محمد ہاشم محمد حسنی تینا بیان اسے ٹی پاریئے کہ چاغی شادی شیف روڈ اسُل پنانے، روڈ آ کہی جاگہ غاتیا بھلو بھلوکھڈ جوڑ مسنو، شاریک وٹرانسپورٹر آک بھاز خوار منتگ ءِ۔ او پارے کہ چاغی ٹو شادی شیف روڈ آ کہی جاگہ غاتیا بھلو بھلوکھڈ جوڑ منتگ نا سوب آن لوڑ و دنز ہم منتگ ءِ، چاغی شادی شیف نا رہنگوک آ تا ہن بر نا اسٹ انگا کسر ہندادے، و ایمرجنسی ٹی نا جوڑ آتے دا کسراٹ انتگ آ کہی گھنٹہ غاک لگرہ، او پارے کہ ایم پی اے چاغی حاجی صادق سنجرانی، وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی و چیف سیکرٹری بلوچستان آن خواست ءِ کہ چاغی ٹو شادی شیف روڈ ءِ پکا کنگے اکہ السں آسرات مرے۔

صلاح الدین نورزئی

سرکاری زمواری تا سرتس اٹی پین گچینی اتنگ نا گرج ءِ

ہراویل و آسراتی تامفتنگ نا بابت معلومدار کنتگا نے اوفتے بڑز کو کہولی کمامدار آ تسکان سرکنتگ

پاپولیشن اسٹاف وافسر آ تا حاضری و کارکڑ داست جمی نا سوب ءِ، کمشنر نصیرآباد ڈویژن نا دورہ

جعفرآباد (خ ن) کمشنر نصیرآباد ڈویژن صلاح الدین نورزئی نا خصوصی پرمان نا رد اٹ ڈپٹی کمشنر نا پارت آ ایڈیشنل ڈپٹی کمشنر جعفرآباد حضور بخش بگٹی ضلع جعفرآباد اٹی پاپولیشن ڈیپارٹمنٹ نا سرکاری باندات آ تا جاچ اکن انا گت دورہ کرے۔ دورہ نا وخت آ ڈسٹرکٹ پاپولیشن آفیسر حبیب اللہ جوگیزئی تون اوار تعلقدار اسٹاف ساڑی ئس۔ اے ڈی سی جعفرآباد چندی سیکشن آ تا جاچ ءِ ہلسا السی فائدہ کن برجا گامگ تج آ تا جاچ ءِ ہلک، وکارندہ غاتیان اونا کارکڑد، السں ءِ تنتگوک آسراتی و مون تروک ویل آ تا بابت سرجم حوال ہلک۔ ڈسٹرکٹ پاپولیشن آفیسر حبیب اللہ جوگیزئی اودے کل برجا سرجز، السی آسراتی تا فراوانی نا نظام و سینٹر آتے مون تروک ویل آ تا بابت سرجم بریفنگ تس۔ او پارے کہ کہیی ہند آ تیٹی آسراتی تا کمتی و تکنیکی ویل آتے دمدستی ایسر کروئی ءِ۔ ہرا قبائلی لچینی آن نئے بیرہ کارندہ غا تا کارکڑد اٹی لچینی بریک، بلکن السں ءِ پین کاریمی و آب اٹو خذمت ہم فراوان کنگ مریک۔ ایڈیشنل ڈپٹی کمشنر حضور بخش بگٹی پارے کہ کمشنر نصیرآباد ڈویژن ناپرمان نارداٹ پاپولیشن آفس و سینٹر آ تا دورہ داسوب آن کنتگا نے کہ برجا گام گچ آ تا راستی ناپڑ آ جاچ ہلنگ مرے والسی آسراتی نا کاریم تیٹی ساڑی اڑاند آ تا بابت وخت آ معلومداری دوئی مرے۔ او پاپولیشن اسٹاف وافسر آ تا حاضری و کارکڑ دآن است جم مرسا پارے کہ سرکاری زمواری تا سرتس اٹی پین گچینی اتنگ نا گرج ءِ، تا کہ السی ویل آ تیٹی پیدوار کمتی پک منتگ کے۔ او باور کرفے کہ ہراویل و آسراتی تامفتنگ نا بابت معلومدار کنتگا نے اوفتے بڑز کو کہولی کمامدار آ تسکان سرکنتگ۔

.....کوئٹہ؛ وزیراعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی ڈاکٹر محمد حیات بگٹی نا برازات نا کزیت آ ہڑ زخواہی کنگ اٹی ءِ

ڈبلیو ایچ او نیوٹریشن سٹیبلائزیشن سینٹر نواب غوث بخش ہسپتال نا دورہ

مستونگ (نامہ نگار) شہید نواب غوث بخش رئیسانی میموریل ہسپتال مستونگ اٹی جہانی جانجوڑی ادارہ (ڈبلیو ایچ او WHO) نا مشن ٹیم غذائیت نا بحالی نا پوسکن آ ہند (نیوٹریشن سٹیبلائزیشن سینٹر NSC) نا جوڑ جاڑی کاریم تا جاچ ءِ ہلک، داٹی شدید غذائی کمتی نا گواچی چنا تا درمان، بے نظیر نشو ونما پروگرام نارداٹ کنتگک۔ ڈبلیو ایچ او نا ٹیم انا کماشی ءِ ڈبلیو ایچ او سروک بلوچستان ڈاکٹر اسفندیار شیرانی کرے، وخت اس کہ نیوٹریشن آفیسر ڈاکٹر نماد الدین شیر مگسی و انجینئر زین العابدین اسک ہم اوڑ تون اوار ئسر۔ ہسپتال نا چیف ایگزیکٹو آفیسر ڈاکٹر عامر اقبال رئیسانی ڈَل ءِ ہسپتال نا چندی بشخ آ تا دورہ کرفے، ہرا قسمتی پیڈز، گائنی، نیونیٹولوجی، کارڈک، وارڈز، فارمیسی، پوسکن آ ایمرجنسی رسپانس سینٹر، ای پی آئی سینٹر، لیشمینیا سینٹر، نیوٹریشن او ٹی پی OTP سینٹر اوار ئسر۔ ٹیم منہ دے آن برجا ایم آر کمپین نا مانیٹرنگ ءِ ہم کرے۔

ڈپٹی وائس چیئرمین حاجی عبدالستار گرگناڑی شونداری کاریم تا جاچ ءِ ہلک

نوشکے (نمائندہ تلار) میونسپل کمیٹی نوشکے نا وارڈ نمبر 19 کلی جمال آبادا ٹی ڈپٹی وائس چیئرمین حاجی عبدالستار گرگناڑی نا سلاہ اٹ چندی گلی تیٹی سیوریج نا نظام ءِ جوان کنگ کن نالی تا تفنگ نا کاریم ترندی اٹ برجا ءِ۔ میونسپل کمیٹی نا ڈپٹی وائس چیئرمین حاجی عبدالستار گرگناڑی وارڈ نمبر 19 اٹی برجا شونداری کاریم تا تینٹ جاچ ءِ ہلک، علاقہ نا بابتیک میونسپل کمیٹی نوشکے و ہندا وارڈ انا کونسلر حاجی عبدالستار گرگناڑی نا منت ءِ ہرفسا پاریہ کہ اولیکو وارنا گلیک پکا مننگ اٹی ءِ، ہراڑان کلی ٹی سیوریج و سفائی نا نظام جوان مریک۔

.....کوئٹہ؛ ڈائریکٹر پبلک ہیلتھ سروسز بلوچستان ڈاکٹر ہاشم مینگل وایلو فک پریس کانفرنس کنگ اٹی ءِ

میر عبدالرحمٰن خان جمالدینی

قائد عوام نا آمریت نا برخلاف عظیم انگا جہد اینو ہم برجاءِ

السی خذمت و جمہوریت نا بقاء نا مشن ءِ دخترِ مشرق شہید گودی تینا گیرام مفروک قربانی تا کمک اٹ مونی درے

چیئرمین بلاول بھٹو زرداری ہندا نظریہ، ءِ پی جہد اسے تون مونی دنگ اٹی ءِ، نوشکے ٹی پارٹی نا دے آن تران

نوشکے (نمائندہ تلار) پاکستان پیپلز پارٹی نا کنڈ آن میر عبدالرحمٰن خان جمالدینی نا سرکڑدئی ٹی پاکستان پیپلز پارٹی نا 58 می دے جم و جوش اٹ اس ہم کاٹ کنگا۔ پروگرام نا بنا باقاعدہ تلاوت کلام پاک آن مس، ہراڑان پاکستان پیپلز پارٹی ضلعی صدر میر عبدالرحمٰن جمالدینی، ڈویژنل نائب صدر حاجی محمد قاسم بادینی، ضلعی جنرل سیکرٹری ابراہیم بلوچ، سنیئر نائب صدر میر ابراہیم سالانی، پی پی پی نا نائب صدر دوئم حافظ غلام شاکر ماندائی، نائب صدر مجاہد خدار ہم حسنی، ضلعی جنرل سیکرٹری ابراہیم بلوچ، سنیئر نائب صدر آغا لونگ شاہ، ضلعی حوالکاری سیکرٹری میر آزاد خان مینگل، ضلعی راہشون میر صحبت خان جمالدینی، تحصیل صدر ندیم مینگل، ضلعی رابطہ سیکرٹری، حضور بخش قلندرانی، پیپلز یوتھ نا صدر ملک اسد مینگل، تحصیل حوالکاری سیکرٹری بابل بادینی پی ایس ایف نا صوبائی راہشون ملک فہد مینگل، شیر زمان مینگل، ضلعی راہشون میر ابراہیم مینگل، آدم خان بڑیچ، ضلعی راہشون آغا شوکت شاہ، آغا طارق شاہ، بلوچ و ایلو ضلعی راہشونک تران کریر۔ پروگرام آن تران کرسا ضلعی صدر میر عبدالرحمٰن خان بلوچ، سنیئر نائب صدر آغا لونگ شاہ، ضلعی حوالکاری سیکرٹری میر آزاد خان مینگل، ضلعی راہشون میر صحبت خان جمالدینی، تحصیل صدر ندیم مینگل، ضلعی رابطہ سیکرٹری، حضور بخش قلندرانی، پیپلز یوتھ نا صدر ملک اسد مینگل، تحصیل حوالکاری سیکرٹری بابل بادینی پی ایس ایف نا صوبائی راہشون ملک فہد مینگل، شیر زمان مینگل، ضلعی راہشون میر ابراہیم مینگل، آدم خان بڑیچ، ضلعی راہشون آغا شوکت شاہ، آغا طارق شاہ، بلوچ و ایلو ضلعی راہشونک تران کریر۔ پروگرام آن تران کرسا ضلعی صدر میر عبدالرحمٰن خان جمالدینی پارے کہ دادے مچ آ پاکستان نا اٹی ءِ۔ او پارے کہ سردار عمر گورگیج نا کماشی ٹی پاکستان پیپلز پارٹی مچ آ رخشان ڈویژن اٹی اسٹ و فعال ءِ۔ واومیت ءِ کہ سردار عمر گورگیج تینا لائخی تے کاریم اٹ اتسا پارٹی ءِ مچ آ بلوچستان اٹی منظم و فعال کیک۔ او پارے کہ سردار عمر گورگیج و صوبائی سرکڑدہ غاک ضلع نوشکے نا ورکر و جیالہ غاتے روزگار ترفسا نا اومیتی و بے جاراتی تے چشفرہ۔ دود اٹی میر عبدالجبار جمالدینی تینا سنگت آ تھون اوار میر عبدالرحمٰن جمالدینی نا کماشی ٹی پاکستان پیپلز پارٹی اواری ناپڑوکرے۔ پروگرام ناگڈسر اٹ پاکستان پیپلز پارٹی نا مسکوہی ضلعی راہشون میر شیر علی جمالدینی کن دعا پاتیا ہم کنتگا۔

ڈی سی کوئٹہ نا گوالمنڈی چوک آشونداری کاریم تا جاچ

کوئٹہ (خ ن) ڈپٹی کمشنر کوئٹہ مہراللہ بادینی ایم ڈی واسا مجیب الرحمٰن کاکڑ تون اوار گوالمنڈی چوک آبر جا شونداری کاریم تا جاچ ءِ ہلک، دا وخت آ ڈپٹی کمشنر علاقہ نا باتی تے مون تروک ویل و واسا نا کنڈ آن ودی مروک حالی تا تارد اٹ جاگہ غاسر مرسا حالیت نا جاچ ءِ ہلک۔ ڈپٹی کمشنر علاقہ نا باتی تون ملا، او فتا ویل آتے بنگ و او فتے مون تروک ویل آ تا دمدستی ایسری نا باور کرفے۔ او بر جا شونداری کاریم تا چندی بشخ آ تا جاچ ءِ ہم ہلک، ڈپٹی کمشنر علاقہ نا باتی، واسا و میونسپل کارپوریشن نا افسر آ تھون اوار افسر آ تھون توس و سرجم ہیبت و گپ کرے۔ دیوان اٹی فیصلہ کنتگا کہ شونداری کاریم تے زُو آن زُو پورو کنگے و دا نیام اٹ علاقہ نا باتی تا اُرا و واسا نا لائن تے ہم نسخان رسینگپ۔ ڈپٹی کمشنر کل تعلقدار محکمہ غاتے پارت کرے کہ تین پہ تینی سلاہ اٹ کاریی پلان اس پک کنگے، و تین پہ تینی کمکاری اٹ کاریم نا پوروی ءِ پک کنگے، تا کہ السں پین خوار مف۔

امریکہ کیہی اوغان ڈوہدار شاری تا فوٹو تے شینک کرے

واشنگٹن (آن لائن) امریکی محکمہ ہوم لینڈ سکیورٹی نارداٹ کیہی اوغان شاریک ڈوہ تا زموار مسنو وخت اس کہ بائیڈن انتظامیہ نا دعوی ئس کہ ہزار آ اوغان شاری تے کل پک کروک ردور یسہ غان پد ملک اٹ بتنگ کن الا۔ امریکی السں ءِ خطرناک و پک مفروک بندغ آ تیان رکھنگ المی ءِ، کل ڈوہدار تے وطن آ پدی راہی کنتگک۔ امریکی محکمہ ہوم لینڈ سکیورٹی نارداٹ پک مفروک اوغان باتی تا دو آن بیدادی نا واقعہ غاک درج مسر۔ ریاست مونٹانا ٹی زبیح اللہ پنی آ اوغان شاری آ چنکا مسٹر تون بیداد کنگ نا دو بہ ءِ۔ امریکی محکمہ ہوم لینڈ سکیورٹی نا رداٹ ریاست وسکونسن اٹ بہراللہ نوری چکا مسٹر تون جنسی ڈوہ انا کوشست اٹ دز گیر ءِ۔ محمد ہارون معاد چنکو مسٹر اسے نا بابت جنسی ڈوہ انا مقدمہ ٹی پندار ءِ۔ جاوید احمدی ارٹمیکو ڈگری ناجاہو اٹ سزا کنوک' 2025 اٹ ICE نا دو اٹ دواوہ دز گیر مس۔

عمران خان ءِ 4 نومبر آن آئیسولیشن کنتگا نے، سہیل آفریدی

پشاور (مانیٹرنگ ڈیسک) صوبہ خیبر پختونخوا نا وزیراعلیٰ سہیل آفریدی پارینے کہ پاکستان تحریک انصاف نا بانی عمران خان ءِ 4 نومبر آن آئیسولیشن کنتگا نے و جہانی میڈیا ٹی ءُ نا بابت گڑتی نا سوب حوال آ ک ہنگ اٹی ءُ پشاور اٹ پریس کانفرنس کرسا سہیل آفریدی پارے کہ اسلام آباد ہائیکورٹ نا مون آ برانز کینہ ولدا اڈیالہ جیل آ ہم کانہ' او پارے کہ 4 نومبر آن بانی پی ٹی آئی ءِ آئیسولیشن کنتگا نے' جہانی میڈیا بانی پی ٹی آئی نا بابت گڑتی درشان کنگ اٹی ءُ تن اڈیالہ غا ہنان ہموڑے ارا منٹ کن اوڑ دہی کنگ کن النگو' ہائیکورٹ آ ہم ہنان ولدا ہم اوڑ دہی کرفنگو۔

.....تربت؛ مکران سپورٹس فیسٹیول 2025ء نارداٹ عطاء شاد ڈگری کالج تربت اٹ بیڈمنٹن نا میچ مننگ اٹی ءِ

ڈاکٹر صغیر بلوچ

پیپلز پارٹی مدام پاکستان نا شیفکو تپہ ناحق اکن جہد کرینے

چیئرمین بلاول بھٹو زرداری نا کماشی ٹی پیپلز پارٹی اینو ہم ملک انا حقی السی نمائندگی کن جہد کنگ اٹی ءِ

اینو نا دے جمہوری جہد، السی خذمت و پارٹی سرکڑدہ غا تا عظیم قربانی تایات کنگ نا دے ءِ، دود آن تران

پنجگور (نامہ نگار) ملک انا ایلو بشخ آ تیا نبار ضلع پنجگور اٹی ہم پیپلز پارٹی نا 58 می دے 11 بجہ غا شہید جاوید چوک نزد چلڈرن پارک اٹی ضلعی صدر ڈاکٹر صغیر بلوچ و جنرل سیکرٹری ہاشم بلوچ نا کماشی ٹی جم و جوش اٹ اڈ تننگا۔ پاکستان پیپلز پارٹی نا 58 می دے آ ضلعی صدر ڈاکٹر صغیر بلوچ و جنرل سیکرٹری ہاشم بلوچ اسک تران کرسا پاریہ کہ اینو نا دے بیرہ اسہ تاریخ اس اف، بلکن جمہوری جہد، السی خذمت و پارٹی سرکڑدہ غا تا عظیم قربانی تایات کنگ نا دے ءِ۔ او پاریہ کہ قائد عوام شہید ذوالفقار علی بھٹو آن بلیس گودی بینظیر بھٹو شہید اسکان، پیپلز پارٹی مدام پاکستان نا غریب، بیوس و پدتموک تپہ غا تا حق آتے کن عملی جہد کریئے، و ہندا نظریہ پارٹی نا اصل و اکداری ءِ۔ او پارے کہ چیئرمین بلاول بھٹو زرداری نا کماشی ٹی پیپلز پارٹی اینو ہم ملک انا حقی السی نمائندگی کن جہد کنگ اٹی ءِ۔ 58 می دے انا رد اٹ اڈ بلوک دوداٹ ضلعی صدر ڈاکٹر صغیر بلوچ و جنرل سیکرٹری ہاشم بلوچ، صوبائی کونسل باسک ناصر بلال، مسکوہی نائب صدر سر زاہد حسین، مسکوہی ضلعی جوائنٹ سیکرٹری حاجی منیر احمد، ماسٹر فقیر جان رائی، ساجد عزیز، ماما عبدالقادر، محمد ابرہیم، حاجی نادر بلوچ، ثناء اللہ وایلو راہشوک ہم ساڑی ئسر۔

.....گوادر؛ سیٹلمنٹ آفیسر مکران زون اقبال کھوسو سر بندر تحصیل گوادر نا سیٹلمنٹ نا کاریم نا جاچ ءِ ہلنگ اٹی ءِ

نیچرل سائنسز و سائنس کلب نا اورای اٹ

تربت یونیورسٹی، مائیکرو ویل انزائمز آ اِرادے ئی ورکشاپ

ہیلکاری ورکشاپ اٹی 50 انڈر گریجویٹ طالب علم ءِ پٹ و پول و پوسکن آ سائنسی تکنیک آک ہیل تننگار

ریسورس پرسن نا زمواری تے انزائمولوجی و اپلائیڈ مائیکرو بیالوجی نا چاہندار پروفیسر ڈاکٹر حنیف الرحمان سرتس

تربت (آن لائن) یونیورسٹی آف تربت نا نیچرل اینڈ بیسک سائنسز یونیورسٹی نا سائنس کلب نا اورای اٹ مائیکرو ویل انزائمز ڈسکوری، پروڈکشن اینڈ اموبلائزیشن نا سرحال آ ارادے ئی سرسہب ورکشاپ اس اڈتس۔ داہیلکاری ورکشاپ اٹی 50 انڈر گریجویٹ طالب علم بشخ ہلکر، ورکشاپ نا بنداوی مسخت طالب علم آتے پوسکن مائیکرو بیالوجیکل و انزائمولوجی تکنیک آ تا عملی آزمونده کرفنگ تون اوار لیبارٹری ٹی کاریم کنگ اوفتا کسب کاری و واکداری کچ اٹی ودی کنگ ئس۔ ورکشاپ اٹی ریسورس پرسن نازمواری تے نیچرل اینڈ بیسک سائنسز یونیورسٹی نا انا ایسوسی ایٹ پروفیسر ڈاکٹر حنیف الرحمان سرتس، ہرا انزائمولوجی و اپلائیڈ مائیکرو بیالوجی نا بشخ اٹی بھلو آزمونده اسے نا خواجہ ءِ۔ ورکشاپ نا وخت آ طالب علم آتے وڑک مچ کنگ، پیور کلچر اسٹڈیز، مائیکرو سکوپی و گرام سٹینگ تون اوار ایلوالمی مائیکرو بیالوجیکل وڑ تے ہیل تننگا۔ ورکشاپ نا وخت آ تھیوریٹیکل لیکچر آن دمدستی پد طالب علم آتے عملی لیبارٹری ورک کرفنگا۔ اکنا کمس بشخ انا فیکلٹی باسک ڈاکٹر عبدالقیوم وائس چانسلر پروفیسر ڈاکٹر گل حسن نا نمائندگی ءِ کرسا مہمان خصوصی نا وڑ ورکشاپ نا گڈیکو دود اٹی بشخ ہلک، و بشخ ہلوک آتے سندرتس۔ او ورکشاپ نا پوروی آ طالب علم آتے مبارکبادی ترسا او فتا ہی و فعال شریداری نا ستا ءِ کرے۔ و انڈر گریجویٹ طالب علم آتے کن دن انگا بھرمی و لائخی تیٹی ودکی کروک سرجز آ تا اڈ تننگ آ ڈاکٹر حنیف الرحمان نا کوشست آ تا ستاءِ کرے۔

.....نوشکے؛ پیپلز پارٹی نا یوم تاسیس نارداٹ اڈ ہلوک مچی آن تران کارآ ک تران کنگ اٹی ءُ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com